

Новини ▶ 8-9

Кабинетът ще получи вот на доверие, но не заради скандалите

Компании ▶ 11

Заплатите на мениджърите у нас са скочили с 8%

Пари

BONNIER

pari.bg

Четвъртък

20 януари 2011, брой 14 (5073)

USD/BGN: 1.44812

▼ -1.00%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.35060

▲ +1.01%

Българска народна банка

Sofix: 380.39

▼ -0.73%

Българска фондова борса

BG40: 119.94

▲ +0.16

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ТИХАТА ВОЙНА МЕЖДУ ПРОИЗВОДИТЕЛИ И ТЪРГОВЦИ

Държавата планира да подкрепи производителите на масови стоки в отношенията им с големите хипермаркети ▶ 4-5

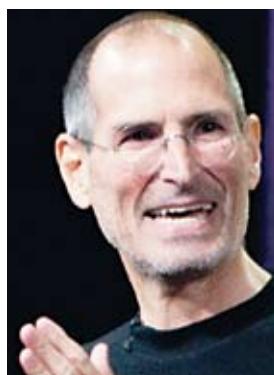
Компании ▶ 12-13

Взаимните фондове на лов за доходност

Компании ▶ 15

Apple отчете рекордни резултати

Приложение ▶ 19-23

25% ръст в износа на металургията през 2010 г.

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Валери Димитров

Досегашният председател на Сметната палата Валери Димитров беше преизбран на поста от Народното събрание. Това се наложи след промените в Закона за Сметната палата. Лявата опозиция обаче протестира, защото според тях Димитров не отговаря на новите изисквания в закона - да не бъде преизбран и да има 15 години трудов стаж в областта на одита и счетоводството.

Губещ Митко Съев

Бившият собственик на няколко футболни клуба с марка „Черноморец“ Ивайло Дражев осъди за клевета Митко Съев, председател на борда на „Черноморец - Бургас“. Бургаският районен съд е постановил акционерът в „Петрол“ да му плати 6000 лв. Дражев забведе делото по повод изказване на Съев към него и Христо Порточанов, защото ги е нарекъл „паразити, които искат да са във футбола само за да са на върха“.

Мнения

► По темата „Да си купиш приятели в медиите. Законно“

► Не е като да намериш приятелка под моста. Законност, че и маркетинг!!

Читател

► По темата „Сините поискаха Танов и Цветанов да бъдат освободени“

► Чета и се чудя: Къде остават хората на ГЕРБ?

Чета

Коментар

► Народните представители от ГЕРБ и „Атака“ ще подкрепят правителството дори без да са получили отговорите по скандала с подслушването

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

pari.bg Топ 3

1 Да си купиш приятели в медиите. Законно. Харчените от

държавата пари за реклама стават все по-необходими на медиите на фона на свития пазар. Заедно със свежите пари обаче идва и опасността от политическа зависимост

2 Търговците на автомобили оставят големите отстъпки от цената в историята. Размразяването на кредитирането и лизинга ще е достатъчно за растеж на пазара през 2011 г., прогнозира от бранша

3 НЕК вероятно ще поиска посъпване на тока. До две седмици трябва да е ясна цената на АЕЦ „Белене“

Петимата лекари, които изготвиха съдебномедицинската експертиза по случая с мъртвороденото/убито бебе в Горна Оряховица, всъщност са работили напразно. Инспекторите на Националната агенция за приходите, които извършват проверката за имотното състояние на вицепремиера Цветан Цветанов, също работят напразно. Прокурорите, които трябва да кажат има или няма нарушение на закона в скандала с подслушването, също си губят времето.

Парламентарното мнозинство може много лесно да гласува доверие на някоя от страните в тези случаи и да обезсмисли труда на споменатите специалисти. От днес нататък всичко може. 137 депутати на ГЕРБ и „Атака“ ще подкрепят правителството в разгара на т. нар. скандал с подслушването. За публиката министър-председателят ще излезе чист от тази ситуация. За изкушените от правилата на демокрацията обаче темата няма да приключи.

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

” При избухването на всеки скандал хората от властта имат един любим израз: Нека оставим институциите да си свършат работата. Ами оставете ги де!

Дотук прокуратурата препредаде само експертната на фонолите от Националния институт по криминалистика и криминология - записите са преизписани, на места е възможно да има манипулации. Прокуратурата обаче не е информационна агенция и все още дължи отговор на въпроса има ли престъпления и ако има, кой го е извършил.

Преди прокуратурата да се произнесе по същество по записите, ние не знаем дали те са направени законно или не. Не знаем кой ги е направил. Не знаем дали някой от изпълнителната власт е нарушил закона или не. Не знаем дали някой от изпълнителната власт е покровителствал незаконни действия или не. Нищо не знаем. В същата роля са и народните представители. Те ще гласуват, без да знаят на кого дават доверие. На спазващия законите министър или на незаконно подслушващия министър? На спазващия законите премиер или на разгър-

налия чадър премиер? Лично аз бих се чувствал крайно не-комфортно в ситуация, в която трябва да дам оценка на някого, когото не познавам.

Разбира се, поисканият вот на доверие от парламента е легитимен инструмент на демокрацията. Формата е спазена. Разумът обаче се губи. Получаването на доверие от 137 депутати е напълно излишно упражнение. Правителството не е било заплашено в нито един момент, защото парламентарното мнозинство не се е пропукало в нито един момент. Управляващите обаче се опитват да отговорят на всички въпроси с един-единствен отговор - 137!

При избухването на всеки скандал хората от властта имат един любим израз: Нека оставим институциите да си свършат работата. Ами оставете ги де! Колкото и усмихнати да бъдат управляващите днес следобед, отговорите на въпросите ще продължат да липсват. □

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanaska@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагостина ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Подписваме днес икономическо сътрудничество с #Pakistan, аз се прибирам предсрочно в София за дебат по вот на доверие @MFABulgaria

► Министърът на външните работи Николай Млаженов в акаунта си в Twitter

Число на деня

1.02

► е Ден за почит към жертвите на комунистическия режим. Това реши правителството на вчерашното си заседание. Предложението е на бившите президенти Желю Желев и Петър Стоянов

Коментар

За бъдещето на еврото... И долара

Много американски икономисти постоянно виждат някакви проблеми с еврото. Не че еврото няма проблеми, но някак си нещата трябва да се поставят в контекст. Вярно, няколко европейски страни имат голям бюджетен дефицит и дълг и проблемите им широко се дискутират в медиите. Но също така е вярно, че САЩ също имат огромен бюджетен дефицит и държавен дълг. През 2011 г. се очаква държавният дълг на САЩ да достигне 100% от БВП (колкото е в Белгия), а до няколко години ще достигне нивата в страни като Италия и Гърция. Бюджетният дефицит в САЩ през 2011-а се очаква да е 8-10% от БВП, докато в еврозоната ще е 4-5%.

Както и да го погледнем, САЩ имат по-лоши индикатори от еврозоната. При това в еврозоната проблемът с дефицита и дълга се осъзнава, докато в САЩ продължават да ги раздуват. При тази ситуация бъдещето на долара е по-заплашено от бъдещето на еврото. Затова не е учудващо, че Китай вече избягва инвестиции в долари и инвестира повече в Европа и развиващите се страни.

Но най-интересно е, че хората, които най-много препоръчваха да се раздуват бюджетните дефицити като антикризисна мярка, сега са най-активни в предричането на лошо бъдеще за еврото. Въобще не им хрумва, че те с техните погрешни идеи са стимулирали страни като Гърция, Португалия, Ирландия, Италия, Белгия да стигнат до сегашното незавидно положение.

Поддръжниците на европейска федерация и общо правителство на Европа пък използват момента, за да си прокарат своите цели през задния вход. Не може да

Георги Ангелов, старши икономист в Институт „Отворено общество“

” Всъщност, ако някой реши да излезе от еврозоната, това ще бъдат не слабите, а силните страни

има обща валута без общо правителство, казват те. И още - дайте да издаваме общи еврооблигации (вместо всяка страна да ги издава поотделно). Коего почти автоматично води до обща бюджетна политика, защото иначе всяка страна ще злоупотребява. Някои, симпатизиращи на слабите страни членки, постоянно тръбят, че Германия е лоша, защото не иска да задоволи все по-големите искания за пари. Германия печели от еврото, другите губят - затова германците трябва да плащат за спасяването на останалите, се твърди. Обаче не съм видял някой в Гърция, Ирландия или Белгия сериозно да говори за излизане от еврозоната. Защото всъщност малките страни най-много печелят от стабилната валута.

Всъщност, ако някой реши да излезе от еврозоната, това ще бъдат не слабите, а силните страни. Ако видят, че слабите страни не искат да се реформират, ще излязат и ще си направят собствена валута - „силно евро“ или „северно евро“. Как обаче американците могат да излязат от проблемите на слабия долар и големите дългове? Или с бюджетна дисциплина, или с инфлация. Като засега се случва основно последното. □

В броя четете още

Новини ► 10

Германия е на път да изпълни изискванията за дефицит

► Райнер Брюгерле, министър на икономиката на Германия

Компании ► 14

Забавя се спадът на приходите в застраховането

Данъчните продават на търг марката на „Ботев Пловдив“

Първоначалната цена е близо 172 хил. лв.

Данъчните продават марката на „Ботев Пловдив“ на търг с първоначална цена от 171 990 лв. Причината е, че емблематичният футболен клуб е натрупал сериозни дългове към бюджета, като най-голямата част са данъчни. От юли минала-

та година НАП са завели и открито производство по несъстоятелност срещу „Ботев 1912 - Пловдив“ АД.

Прег фалит

Освен марката НАП ще предложат на търг и вещи, собственост на трето лице, което ги е предоставило за обезпечение. Разпродажбата ще е на 3 февруари. Желаящите да участват в

търга могат да научат повече подробности на сайта на приходната агенция.

Поглед назад

Футболният клуб е създаден през 1912 г. и през годините с марка на ПФК „Ботев“ отборът е спечелил най-големите си спортни успехи. Два пъти е бил шампион на България - през 1929 и 1967 г., два пъти вицешампион и два пъти

носител на Националната купа. В Пловдив клубът е бил 7 пъти градски и 4 пъти областен първенец. Бележил е победи над „Байерн Мюнхен“, „Барселона“ и „Атлетико“ Мадрид. С фланелка на жълто-черните са играли прочутите Георги Аспарухов-Гунди, Динко Дерменджиев-Чико, Георги Попов-Тумби, Георги Славков, Георги Харалампиев и др. □

Пари

ЗА БИЗНЕС МОЖЕ ДА СЕ ПИШЕ ИНТЕРЕСНО

Абонирайте се за обновления вестник Пари с 30% отстъпка от коричната цена.

ЗА ЗАЯВКИ: WEB: [HTTP://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA](http://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA) . MAIL: SALES@PARI.BG . TEL: +359 439 58 53

Тихата война между производители и търговци

Държавата планира да подкрепи производителите на масови стоки в отношенията им с големите хипермаркети

Хлябът винаги е бил политическа, а не хранителна стока, казва председателят на Асоциацията на хлебопроизводителите Георги Попов и е прав. Точно този сценарий наблюдаваме и в последните седмици - министерството на земеделието срещу хлебопроизводителите за цените на хляба. Притиснати от политиката, хлебарите извадиха в защита на изправянето един позабравен в последните месеци проблем - големия натиск върху производителите от страна на хипермаркетите.

“Те ни изнудват за ниски цени, извиват ни ръцете всячески, работим на загуба, това трябва да спре”, казва Попов. Подобни изказвания са правили многократно и негови колеги от други браншове. Сега

Ани Когжаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

обаче земеделският министър Мирослав Найденов прие сърцата проблема в свой стил и веднага обяви намеренията си да се бори с тази неправда чрез новата Агенция за безопасност на храните. Регулацията на отношенията производители - търговци обаче е проблем, много по-голям от министър Найденов и правомощията на подопечните му структури. И не би било реалистично,

ако земеделският министър обещае бързо решение на проблема. Още повече че проблемът е общоевропейски и от години с регулацията му се занимава дори Европейската комисия. Панацея обаче засега няма открита.

Проблемът е безспорен

Определяне на цени и кога да бъдат променени, входни такси, такси за промоции, за позициониране, за маркетинг, за “облагородяване на търговската площ”, допълнителни отстъпки, забавяне на плащанията... Това е малка част от арсенала, с който големите вериги хипермаркети “извиват ръцете” на българските производители по техните думи и “ги изнудват” за възможно най-ниските цени. Така на ръба на законите, а понякога и отвъд тях, използвайки силните си пазарни позиции, те успяват да привличат потребителите с максимално ниски цени, но в същото време си осигуряват и добри печалби на гърба на производителите, които изнемогват и работят без печалба, а понякога дори на загуба. Така самите производители описват отношенията си с хипермаркетите.

Конкретни истории с имена на фирми, продукти и търговци от първо лице обаче няма да чуем. Причината е, че самите производители не смеят да се опълчат пряко на веригите, защото са изключително зависими от тях. Затова и опитите за “еманципация” се случват от името на големите браншови и бизнес организации. Веригите от своя страна избягват да коментират казуса, а в най-добрия случай отричат да действат неморално, а още повече незаконно.

Разбуждане

Все пак позитивното е, че загрижеността на Мирослав Найденов за българските производители

отново разбужда позабравената тема. Регулацията на отношенията доставчици - търговци под формата на специален закон, който да озапти натиска над производителите за отстъпки и ниски цени, е обещание номер 48 от антикризисния план на правителството. Бавно, както се случват повечето неща у нас, но все пак икономическото министерство работи по него. Подобен закон, който уреждат честните преговори между страните, има в редица европейски държави. Друг е въпросът доколко е ефективен, но все пак той е от “екзистенциална” нужда за българските производители, твърдят самите те.

В цяла Европа

Проблемът е общоизвестен, и то не само у нас. “Тук сме още в начален стадий. В развитите европейски държави натискът на веригите е толкова голям, че продуктите са направо изродени, а производителите са натрупали огромно негодувание”, разказва и шефът на Асоциацията на месопереработвателите Кирил Вътев.

Хипермаркетите са огромна сила. Те са удобни и важни за потребителите, но за да поддържат ниските цени, действат изключително агресивно спрямо доставчиците си. Проблемът е, че е доста трудно да се определи кога практиките на хипермаркетите спрямо производителите престъпват закони и кога не.

Засега Европейската комисия по една или друга причина не смее да създаде общоевропейска регулация, която да определя конкретно “честните” договарености между страните по вертикалата. От Брюксел обаче насърчават създаването на държавни регулации по темата. В някои страни те се проявяват като поправки в законите за защита на конкуренци-

Препъникамъни Регулацията на “честното договаряне” е предизвикателство

В едно свое подробно изследване по темата от Комисията за защита на конкуренцията обясняват, че лошите практики на хипермаркетите спрямо доставчиците им може да се санкционират, когато е доказано, че те престъпват регулациите и водят до изкривявания на пазара или пък са в ущърб на потребителите. Да се докаже това обаче в много случаи е сложно. Още повече че е нужно съдействието и на търговците, и на техните доставчици.

Показателен е случаят отпреди година и половина, когато КЗК започна разследване по сигнал на КРИБ за евентуални нарушения под формата на забранени вертикал-

ни споразумения и антиконкурентни практики, налагани от шест големи търговски вериги.

Единственото, което успя да постигне комисията обаче, е да глоби една от търговските вериги за отказ да предостави информация. По-интересно е обаче, че КЗК глоби по същата причина и една от големите компании от месопереработвателния бранш. Това говори как самите производители не желаят да застанат срещу веригите, за да не загубят изцяло позициите си.

Друга особеност, обясняват от КЗК, е, че невинаги натискът на веригите води до нарушения на принципите на конкуренцията и невинаги оцветява потребителите.

В тези случаи, ако производителят се чувства оцетен, той може да търси правата си чрез законите на частното търговско право. Което той, разбира се, не прави по същата причина - да не изгуби пазара си.

ята, в други са създадени етични кодекси, а в трети - специални закони. Близките ни примери са Унгария и Румъния.

Решението предстои

В България особено активни в исканията си за подобен специален закон бяха от Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). Те дори внесоха предложения в министерството на икономиката. Създаването на такъв закон бе разписано и като антикризисна мярка под номер 48 в програмата на правителството на ГЕРБ.

Потърпевши са всички браншове, които продават стоките си в супермаркетите - козметиката, напитките и други, не само храните. Така че водещото звено трябва да е МИЕТ и очакваме оттам да излезе законодателната инициатива, която да регулира тези процеси. Екипът в

министерството работи по този закон, той не е отложен. Скоро ни предстои среща с тях по въпроса”, каза за в. “Пари” Лукан Луканов, член на КРИБ и шеф на козметичната компания “Арома”. “Този закон е екзистенциален за нас. Или трябва натискът да не се оплакват пряко от страх за позициите си, а хипермаркетите винаги имат възможността да се ориентират към доставки от “по-либерални” пазари от “по-либерални” пазари и държави, където няма подобен закон и производителите са готови на отстъпки само и само да продават.

Блиц Лукан Луканов, собственик на "Арома" и член на КРИБ

Хипермаркетите ни убиват

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Специален закон, който да регулира отношенията между производители и хипермаркети, е жизнено необходим и той, надявам се, ще бъде факт скоро

► Господин Луканов, от КРИБ преди време много активно настоявахте за специален закон, който да урежда честните договарки между производители и хипермаркети. Какво става с него?

- Регулирането на тези отношения беше една от разписаните антикризисни мерки - под номер 48. Тази регулация не е отложена, в икономическото министерство работят върху това, но нещата се случват бавно, както всичко в държавата. Предстои ни среща с екипа на министерството и се надявам законът скоро да е факт, защото той е жизнено необходим за българските производители.

► Сега министър Найгенов подхваща темата. Доколко земеделското министерство има ресурс да се бори с този проблем?

- Мирослав Найденов има

основания да разглежда проблема, доколкото огромна част от стоките в хипермаркетите са хранителни. Потърпевши обаче са и други браншове - като напитки, козметиката и т. нар. стоки, които се предлагат дребно в тези обекти.

Така че водещото звено трябва да е икономическото министерство и очакваме оттам да излезе законодателната инициатива.

► Доколко е сериозен проблемът ви с веригите?

- Много. Силата на хипермаркетите е нараснала неимоверно. Те вече са доминанта на пазара. Ние нямаме друга възможност освен да работим с тях, но при условията, които ни налагат, става дума за оцеляването на българските производители на определени стоки. Буквално говоря за спиране на производствата, ако нещата не се променят.

Хипермаркетите налагат изисквания, които изяждат цялата печалба на производителите и дори повече. Следователно ние не можем да инвестираме в развитие, не можем да увеличим заплатите на работниците и така да повишим доходите, а оттам и потребителската

сила. Нашите работници са техните клиенти. Когато не им плащаме достатъчно, те купуват най-евтиното. Това е омагьосан кръг.

► Какво е решението?

- Повишаването на цените на основни продукти е тенденция в цял свят. Заедно с тях нарастват и доходите. А тук се прави обратното - опити да се задържат цените ниски, но така няма как и доходите да растат. Ако веригите не ни изстискват така, ще плащаме повече, ще се развиваме, ще растат и доходите. Ето затова искаме този специален закон, който да разписва и да урежда правила за честно договаряне между страните, каквото има в много европейски страни.

► Няма ли погобен закон да повиши цените на дребно?

- Специалният закон не влияе пряко върху цените. Той трябва да осигури честно договаряне между участниците във вертикалната верига. Цените може да се покачат при честно договаряне, ако хипермаркетите не искат сами да поемат тази част от разходите си, която сега изстискват от нас.

Ани Кожжаиванова

Под натиска за ниски цени продуктите се израждат

Това е световен проблем, а не е български. Тук натискът на хипермаркетите не е достигнал такива нива, каквито има в развитите европейски страни. Там големите вериги държат над 80% от пазара, тук все още навлизат.

Под натиска за ниски цени и в усилията да отговорят вече се произвеждат продукти, които са изродени и не приличат на себе си. Освен това има и друг проблем. Веригата прибира парите в момента на продажба и генерира средства. В същото време отлага плащанията към доставчиците. У нас този срок все още е малък - около 30 дни. На запад вече е 90 дни до 6 месеца. През това време тези пари седят на депозит в

Кирил Вџтев,
собственик на "Тангем"

банките, където трупат лихви. А в същото време производителите остават без ресурс, отиват в банката и теглят кредит, върху който плащат лихви. Няма да сгрешим, ако кажем, че производителите плащат

лихви върху собствените си пари, които веригата е депозирала. Това е тригълник.

В момента много трудно ще се постигне някакво решение на европейско ниво - законово или друго, което да промени качеството работи в полза на банките, които имат лобита в европарламента и на веригите, които са големи международни компании. Докато производителите в 99% от случаите са индивидуални мишки.

Но това не може да продължава до безкрайност, защото стоките се израждат. В един момент светът трябва да се осъзнае и аз мисля, че това е неизбежно - кога и как ще стане, е въпросът.

Или се съобразяваш с тях, или затваряш

Големите търговски вериги диктуват условията и казват кога производителят може да промени цената и с колко. Затова те са вредни за българските производители. Има редица изисквания, като входни такси, като промоции, допълнителни отстъпки и т. н., които никога не са за сметка на веригата. Има дори такса за това, че те са направили ремонт на щанда.

Мога да ви дам пример - бил съм на разговор, в който представител на

Георги Попов,
Асоциация на
хлебопроизводителите

търговската верига обявява на каква цена ще купи продукта, преди да е чул производствената цена. В противен случай той няма да купува.

С построяването на един голям хипермаркет в един квартал се ликвидират всички магазини на дребно. И ако ти не продаваш там на изискваната цена, просто не продаваш и затваряш. Другият вариант е да минеш в сивия сектор или да правиш по-некачествена продукция, за да докараш ниската цена.

След седмица енергийната стратегия влиза в МС

Експерти се съмняват дали наистина ще има енергийна борса

До седмица ще бъдат дописани някои дребни предложения в Енергийната стратегия на България до 2020 г. След това тя ще бъде внесена за одобрение в Министерския съвет, а по-късно и в парламента. Стратегията беше публично обсъдена вчера, след като 7 месеца всеки е могъл да я прочете в интернет и да изпрати предложения.

Най-важното според документа е да се гарантира сигурността на енергийните доставки чрез диверсификация, да се използват местни ресурси, да се повишава енергийната ефективност. Приоритетни са развитието на независим регулиран конкурентен енергиен пазар, който гарантира защитата на интересите на потребителите.

Документ или нещо повече

Различни експерти, които участваха в публичното обсъждане, оценява стратегията като добра и модерна за времето си. Някои се опасяват обаче, че тя може да остане само на хартия. Според председателя на Българския енергиен форум Иван Хиновски написаната стратегия прилича на списък с обещания. „Винаги има опасност един документ да остане на хартия“, отвърна на забележката министър Трайчо Трайков.

Още съмнения на експертите

„Имам съмнения, че до края на годината ще се създаде електроенергийна борса. Няма достатъчно играчи, които да продават енергия на пазарни цени“, обяви бившият зам.-министър на енергетиката Иванка Диловска, която понастоящем е председател на борда на Института за енергиен мениджмънт. „До края на годината борсата ще съществува. Преди това обаче трябва да се променят някои правила“, обясни Трайков.

Според Диловска до потребителите пристигат малко от 50% от произведената енергия. „Загубите не са кражби. Те се формират от прекалено многото преобразуване на първичните ресурси, както и при транспорта“, обясни Диловска. Тя уточни, че в Европа загубите от производството до потребителя са 33% от енергията. Вариантът да се спестят загубите е енергията да се произвежда на мястото, на което са потребява. За целта в стратегията е записано например, че трябва да има системи за малки възобновяеми енергийни източници в сградите. Според министър Трайков в случая трябва да се субсидира направената инвестиция от хората, а не цената на електроенергията. Затова ще се използват средства от продажби на

► Според Трайчо Трайков има реални възможности енергийната борса да заработи до края на годината

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

въглеродни емисии.

Как да бъде избегнат ценовият шок

Диловска съобщи, че до 2030 г. цената на електроенергията ще поскъпне двойно. Ако обаче се направят инвестиции в ефективност и се намали потреблението, сметките на гражданите ще се увеличат само с 25%.

Според министър Трайков няма разчети колко са енергийно бедните хора у

нас. По думите му ще се намерят начини, по които от цената на тока трябва да се извади социалната компонента. Топърва трябва да се мисли обаче как да се подпомагат хората, за които цените на тока ще стават все по-непоносими. Към момента сега има само енергийни помощи за отопление през зимата. Това обаче трябвало да се обсъди и с други институции, каза след обсъждането на стратегията

Трайков.

Бъдещето на БЕХ

В стратегията липсва ясна концепция за Българския енергиен холдинг, коментира Димитър Иванов, бивш депутат от ОДС. „Трябва да се поддържа идеята БЕХ да бъде закрит и да се управляват отделните търговски дружества. Смятам, че през последните 10 години съвсем умишлено в страната ни не е имало енергийна стратегия - за

да се реализират корупционни интереси“, каза Иванов.

Още с идването на ГЕРБ на власт те обявиха, че ще разформирова БЕХ. Управляващите имаха идея част от акциите на холдинга или дялове от компании в него да бъдат листнати на борсата. По-късно се появи идея да се създаде нов енергиен холдинг. Засега обаче всичко остава само на думи.

Красимира Янева

НАП-София е събрала с 87 млн. лв. повече от планираното през 2010 г.

Приходите от ДДС и подоходен данък скачат, докато тези от осигуровки и корпоративен намаляват

С 87.6 млн. лв. повече приходи от планираното за 2010 г. е събрала столичната НАП. Софийската приходна агенция внесла в бюджета 3.65 млрд. лв. от данъци и осигуровки. Има преизпъл-

нение на постъпленията от ДДС - със 119.6%, но изостават приходите от корпоративен данък. Заради ликвидните проблеми на фирмите данъчните в София са събрали с 8% по-малко приходи от корпоративен данък. За 2010 г. те са 382.615 млн. лв. Има спад на постъпленията от осигуровки, като за 2010 г. те намаляват до 1.333 млрд. лв., което е 92% от заложеното за миналата година.

Структура

Двудифрен е ръстът на постъпленията от ДДС. Те нарастват на годишна база с близо 11% до 107.372 млн. лв. Преизпълнение има и при постъпленията от данъка върху доходите на физически лица. Те нарастват с 3.3 млн. лв. до 702.458 млн. лв.

Рамо gage и хазартът

Ръст от 38% има при окончателния данък върху ха-

зартните съоръжения. Събрани са повече от 26 млн. лв., като повишението на годишна база е над 7 млн. лв. Само от данъци по сметките на столичната НАП са постъпили 2.26 млрд. лв. Събраното е със 151.410 млн. лв. повече от планираното. Столичната приходна агенция отчита и сериозен ръст на глобите от КАТ. Събрани са с 5.8 млн. лв. повече в сравнение с планираното. Така постъпленията за 2010 г. възлизат на 58 млн. лв. Доброто изпълнение на плана е резултат от извънредните мерки за повишаване на събираемостта, предприети от столичната НАП, коментира Светлана Паунова, директор на ТД на НАП-София.

Делът на приходите в бюджета, които постъпват от НАП-София, е 30.45%. В столичната приходна агенция са регистрирани общо 518 586 фирми, от тях 82 589 са с регистрация по ЗДДС.

Билиана Вачева

► Красимир Стефанов

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Offline

Все още 428 бензиностанции нямат връзка с НАП

► 2882 бензиностанции вече имат дистанционна връзка с НАП, каза изпълнителният директор на агенцията Красимир Стефанов пред Нова телевизия.

► Той обясни, че големите бериги са успели да се вклю-

чат в системата, докато малките все още не са изпълнили изискванията. От 11 януари досега данъчните са извършили 765 проверки на бензиностанции. От тях 428 са неработещи или запечатани бензиностанции, които нямат връзка с приходната агенция, каза още Стефанов. Според него обаче една голяма част от тях вече са предприели действия да вържат касовите

си апарати със системата на НАП.

► Освен касовите апарати на първо четене в бюджетната комисия депутатите гласуваха законови промени, които задължават бензиностанциите да вържат и бензиноколониите и резервоарите с онлайн системата на НАП. Така освен оборотите данъчните ще следят за продаденото и доставеното гориво.

Дянков: Правителството ще акцентира на културно-историческия туризъм

Няма възможност за нови данъчни корекции за туризма до края на годината, категоричен е финансовият министър

Правителството ще акцентира върху развитието на културно-историческия и поклонническият туризъм, защото те имат потенциал да привлекат платежоспособни туристи. Това коментира вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков, който присъства на общото събрание на Националния борд по туризъм. По думите му туризмът е приоритет на правителството, но министърът каза „не“ на исканията на бранша за нови промени на ДДС и идеята да има самостоятелно министерство на туризма.

Дянков за туризма

През тази година кабинетът ще се заеме с реализацията на няколко пилотни проекта за развитие на туризъм на места, които са свързани със средновековната история или поклонническият туризъм. Става въпрос за районите около Шумен, Варна, Пловдив, Велико Търново и Созопол, както и за центъра на София. За проектите са предвидени 15 млн. лв. от бюджета, а отделно за столицата други близо 10 млн. лв. Ще се разчита и на финансиране от еврофондовете и близо 10

млн. лв. от Норвежката програма. През 2011 г. общият бюджет за маркетинг и реклама на туризма възлиза на 42 млн. лв., като в него се включва не само сумата, отпусната от държавата, но и средствата от еврофондовете, които има възможност да бъдат усвоени, коментира Дянков.

„Разбирам желанието на правителството да развива културно-историческия туризъм, като се има предвид, че делът на рекреативния туризъм намалява“, коментира Нели Саудалска, изпълнителен директор на „Балкантурист“. По думите ѝ поради навлизането на нискотарифните авиокомпани ще стане така, че чартърните полети и организирани туристи ще продължат да намаляват.

ДДС е тема табу до октомври

По време на срещата между бизнеса и финансовия министър представителите на бранша за пореден път поставиха въпроса за размера на ДДС. В момента ски услугите, които са основата на зимния туризъм, се облагат с 20% ДДС, а е много по-логично косвеният данък за тях също да е 9%, тъй като те са основната и най-важна част от туристическия пакет, каза Саудалска. Тя допълва и че някои други дейности, като например транспорта при допълнителните екскурзии, които организират туроператорите за гостите на хотелите, или храненето в ресторанти по време на тези допълнителни екскурзии, също се облагат при висока ставка, което не е правилно.

► Преседателят на Националния борд по туризъм Красимир Герзов (вляво) и финансовият министър Дянков обсъждаха бъдещето на българския туризъм вчера

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

„Данъчните закони вече са минали, така че тази тема ще стане актуална към октомври тази година, когато ще говорим за данъчните закони за 2012 г.“, каза финансовият министър. Той

обаче допълни, че на пръв поглед коментарите и идеите за корекция на ДДС за ски услугите например изглеждат обосновани.

Стари желания на нов глас

Представителите на бизнеса за пореден път поискаха самостоятелно министерство на туризма. Коментарът на Дянков обаче беше, че за това не

може да се говори поне до края на мандата на правителството. Директорът на Института за анализи и оценки в туризма Румен Драганов пак акцентира на това колко е важно в новия закон за туризма вече да се въведе дефиниция за „туристическа атракция“ и „екскурзиант“. Към момента липсата на първото определение затруднява усвояването на

европейски субсидии, а липсата на второто води до изкривяване на статистиката. Драганов обърна внимание и на това, че липсва яснота кое министерство за кои туристически атракции отговаря. Въпреки нерешените законодателни въпроси обаче от сектора очакват минимум 5% ръст на туристите през 2011 г.

Дарина Черкезова

► Закриването на специализирания орган беше неизбежно решение, защото като член на Европейския съюз България е длъжна да следва общоевропейската земеделска политика

Държавата си тръгва от тютюневия бранш

Закрива се фонд „Тютюн“, чрез който държавата подпомагаше сектора, а производителите остават сами с пазара

Фонд „Тютюн“, чрез който държавата подпомагаше и контролираше сектора, се закрива, а всички разпоредби за разпределение на квоти за производство, фиксиране на изкупни цени на тютюна, държавните субсидии, както и безвъзмездното предоставяне на семена се отменят. Това се случва чрез поправки в Закона за тютюна, които правителството прие на последното си заседание.

Други промени в закона обаче предвиждат държавата да наблюдава и да упражнява контрол върху съдържанието и емисиите на тютюневите продукти, като Институтът по тютюна ще прави изследвания

и анализи на съдържанието на вредни вещества и съставки.

Без друг избор

Закриването на специализирания орган беше неизбежно решение, защото като член на Европейския съюз България е длъжна да следва общоевропейската земеделска политика. Тя обаче не предвижда специално отношение към тютюневия сектор, каквато беше дългогодишната практика у нас.

Така 2010 беше последната година, през която производителите получиха държавни премии на килограм тютюн за реколта 2009. Те вече ще бъдат подпомагани както всички други земеделски производители с определена сума за декар обработвана земя.

„Свободен“ пазар

Със закриването на фонда се приключват и договорните отношения при

изкупуването на тютюна. Така секторът ще трябва да се пригоди към чисто пазарните принципи. Във връзка с това преди време производителите поискаха държавата да премахне лицензионния режим за прекупвачите на тютюн, за да може повече фирми - както български, така и чужди - да навлязат на този пазар и изкупните цени да се повишат. Сега те са два пъти по-ниски в сравнение с Гърция примерно, твърдят тютюнопроизводителите.

Депутати от ГЕРБ подготвиха такъв законопроект, той обаче срещна сериозна съпротива от опозицията, която застъпи тезата, че така на пазара ще настане пълен хаос, а резултатът няма да е в полза на производителите. Дали ще бъде приет законът за пълната либерализация на сектора, тепърва предстои да стане ясно.

Ани Когжаубанова

Кабинетът ще получи доверие, но не заради скандалите

Подкомисията за СРС и прокуратурата внезапно се разбързаха

Часове след като премиерът Бойко Борисов реши да поиска вот на доверие от парламента, решението беше прието от Министерския съвет и беше внесено в Народното събрание. Дебатите и гласуването са днес, но основните позиции на партиите бяха ясни още в сряда, както е ясно и че правителството ще получи доверие.

Междувременно подкомисията за СРС обяви, че подслушването на Ваньо Танов е законно, а прокуратурата безпрецедентно публикува заключение на експертната за записите, предадени от в. „Галерия“. Според подкомисията подслушването е заради контрабанда и е поръчано от Върховната касационна прокуратура. В заключението на експертите пък се посочва,

„Аз първоначално бях на различно мнение от общото, но премиерът и другите представители ме убедиха, че това е добро решение“

Симеон Дянков,
финансов министър

„Добър и силен ход е искането на вот на доверие“

Маргарита Попова,
правосъден министър

че записите са презаписвани и на места са монтирани и манипулирани. Прокуратурата обяснява решението си да публикува материали по досъдебно производство със „засиления обществен и медиен интерес“. Разследването продължава, така че това не е становище на самата прокуратура. Тя трябва да установи дали все пак записите, макар и презаписани, са от специални разузнавателни средства и доколко монтажът по тях изкривява съдържанието. Предстоят и други експертизи - компютърни, фоноскопски, включително с участието на експерти от БАН.

Без много връзка със СРС скандала

Въпреки че изненадващият ход дойде в разгара на поредицата скандали в последната седмица след изтичането на няколко записа от специални разузнавателни средства, които показаха

Проучване
Над половината българи виждат криза в управлението

► Близко половината от попитаните българи (44%) смятат, че вице-премиерът Цветан Цветанов е виновен за незаконното подслушване на фирми и граждани. Това показва проучване на „Галъп Интернешънъл“, проведено в последните два дни.

► Повече от половината анкетираните са на мнение, че има криза в управлението на страната, а една трета от тях смятат, че записите са автентични. Също една трета обаче е делът на тези, които не са съглас-

ни с тези твърдения и мислят, че записите са манипулирани.

► Също така разтроено е общественото мнение според „Галъп Интернешънъл“ и в отношението на анкетираните към премиера - почти равен е делът на тези, според които Бойко Борисов незаконно е покровителствал бизнесмена Михаил Михов, наричан Мишо Бирата, тези, които намират премиера за невинен, и тези, които се колебаят в преценката си.

► Данните обаче потвърждават и резултатите от изследването на друга социологическа агенция - MBMD, че процентът на твърдите привърженици на ГЕРБ не се е променил съществено въпреки скандалите.

опити за натиск над митниците и предположение за чадър над определени компании от страна на самия премиер. След изказвания на министрите и на Борисов, както и от самите мотиви за внасяне на вота обаче става ясно, че той е за досегашните

„успехи“ и цялостна политика, а самите скандали са определени като целенасочени атаки „като по учебник на КГБ“.

Демонстриран непукизъм

В изказването си пред ми-

► „Нашето правителство за четири години ще остави куя“, „Струма“, „Хемус“, каза премиерът Борисов при тите ще спрат

нистрите по време на заседанието на правителството Борисов за пореден път не каза, че записът, в който той участва, е манипулиран. „Не ме интересува дали са манипулирани или не (записите - б.а.). Истината е тази - нямам грам, за което

да се срамувам или да не е направено“, каза Борисов. Премиерът обявява, че може и без пълен мандат. Според него, който гласува срещу правителството, гласува за Първанов и „трите месеца служебно правителство, което да изкара държавата до

Синята коалиция постави пет условия за подкрепа

Вътрешният министър Цветан Цветанов обаче обясни, че не работи под диктат

Синята коалиция постави пет условия, за да подкрепи кабинета в предстоящия вот на доверие. Десните настояват за спиране на проекта за втора атомна централа АЕЦ „Белене“, да бъде даден приоритет за газопровода „Набуко“, а не на „Южен поток“, отстраняване на всички агенти на Държавна сигурност от правителството, въвеждане на фискален борд и продължаване на реформите.

„Даването на гаранции за проекта „Набуко“ и спирането на строежа на АЕЦ „Белене“ е въпрос на едно решение на Министерския съвет“, коментира лидерът на ДСБ Иван Костов. „Ако те строят „Белене“, аз няма да имам нищо общо с тези хора. Ако те си правят

най-голямата корупционна схема в България, не искам да имам нищо общо с тях“, каза председателят на СДС Мартин Димитров, който обясни, че в противен случай остава опцията депутатите от групата да не участват в гласуването.

Исканията им почти веднага получиха отговор от вътрешния министър Цветан Цветанов, който обясни, че правителството не работи под диктат и под условия, а само и единствено водено от националните интереси и защитата на българските граждани. „Това е зависимостта, която имаме - българските избиратели и ангажиментите в предизборната програма. Не сме в зависимост от политически партии, които поставят условия“, обясни Цветанов. □

Мартин Димитров,
председател на СДС

БСП продължава да работи и за вот на недоверие

Сергей Станишев обяви хода на Борисов като опит за дисциплиниране на депутатите от ГЕРБ и „Атака“

Парламентарната група на Коалиция за България ще продължи консултациите си за вот на недоверие към правителството, обяви лидерът на БСП Сергей Станишев. Също така БСП подкрепя искането на ДПС гласуването на вота на доверие да бъде тайно. Левите обявиха, че иницират втори поред вот на недоверие към кабинета още след началото на скандала с изтичане на СРС-та и обяви, че планира той да е съпроводен с митинги.

„Министър-председателят се опитва да затвори тема, която е много неприятна лично за него, за управляващите, защото този случай разкрива начина на управление на държавата, задкулисието на управлението. Дълго време

ГЕРБ имаха много висок морален кредит, това беше силната им страна. Хората им прощаваха и некомпетентност, и грешки, и много други слабости в управлението, коментира Станишев и добави, че след 18 месеца управление то вече не е така и оправданията с „лошото наследство“ вече не вървят. По думите му правителството става жертва на собствения си модел на управление, чрез СРС-та. □

Сергей Станишев,
председател на БСП

на България такива съоръжения - метро, Южна гъза, „Люлин“, „Марица“, „Транспекцията на магистрала „Люлин“ и обяви, че не го интересува дали компромас
СНИМКА БОБИТОШЕВ

следващите избори”.

По-късно пред журналисти премиерът обяви скандалите за опит за отклоняване на вниманието, защото правителството има напредък при усвояването на евросредства и строи магистрали.

Без изненади

Междувременно при нагласите в парламента няма изненади - ГЕРБ и „Атака“ са твърдо зад кабинета, БСП и ДПС ще гласуват недоверие, а Синята коалиция постави пет искания, които е малко вероятно да бъдат изпълнени. В такъв

случай десните възнамеряват да не участват в гласуването на вота на доверие. Почти изключено е парламента да смене доверие от правителството на Бойко Борисов, тъй като ГЕРБ и „Атака“ имат достатъчно мнозинство.

Филупа Рагионова

ДПС настоява гласуването да бъде тайно

Според партията няма смисъл вота да се провежда преди резултати от прокуратурата

ДПС очаквано съобщи, че няма да подкрепи вота на доверие и ще гласува срещу правителството на Бойко Борисов. Депутатът Христо Бисеров обяви, че партията ще настоява гласуването на вота да бъде тайно. По думите му само тайният вот би позволил да се види каква е подкрепата на правителството в парламента. „Вотът на доверие, ако бъде успешен, ще повиши цената на „Атака“ - това ще е крайният резултат, а „Атака“ умее да осребрява цената си”, заяви Бисеров.

Бисеров обаче е на мнение, че вотът на недоверие, който беше внесен рекордно бързо след появата на идеята в ГЕРБ, трябва да изчака резултатите на прокуратурата, която проверява изнесените

през последните седмици записи от специални разузнавателни средства.

„Ако вотът на недоверие бъде направен към този момент, той не може да потуши скандалите около ползването на СРС-та”, коментира Бисеров. По думите му „мъжкото поведение е вотът да бъде поискан, след като съответните органи отговорят на въпроса дали са автентични разпространените скандални разговори на хора от властта”. □

Христо Бисеров, ДПС

Президентското вето на Изборния кодекс падна

Опозицията се закри да прати текстовете в Конституционния съд и в Брюксел

Депутатите отхвърлиха вето на президента Георги Първанов върху Изборния кодекс. Вето не мина, но депутатите от Коалиция за България отново се закриха, че ще сезират Конституционния съд. От ДПС също се противопоставиха и заплашиха, че ще се обърнат към всички международни институции, защото приетите текстове за уседналостта нарушавали човешките права. Идеята им е чрез граждани да сезират Европейския съд за правата на човека в Страсбург. Дискусиите около вето на Изборния кодекс бяха спорни и дълги, както и обсъждането на текстовете на документа. Вчера те продължиха около два часа.

След дългите спорове - вето

Изборният кодекс беше върнат за прегласуване от президента въпреки множеството спорове и дълги заседания на депутатите преди коледната им ваканция. Това стана още в първия работен ден на новата година. Причината за вето беше несъгласието с принципа на уседналостта - премахване на възможността за избор на районни и селски кметове.

Грешни президентски мотиви

„Мотивите за връщане на ново обсъждане на кодекса са неоснователни и необосновани, поради което политическа партия ГЕРБ няма да подкрепи вето на президента”, заяви от парламентарната трибуна председателят на ГЕРБ и председател на правната комисия Искра Фидосова. Тя обясни, че не смее и да си

Президентът Първанов имаше критики към редица текстове в Изборния кодекс
СНИМКА МАРИНААНГЕЛОВА

помисли, че президентът е прочел внимателно текстовете на кодекса. Според ГЕРБ груба грешка в тълкуването в мотивите на президента е, че кметове на малки населени места са се назначавали от общинските съвети. А Фидосова допълни, че няма български гражданин, който да бъде лишен от правото на глас в изборите.

Отхвърлено вето въпреки атаките

Въпреки недоволството на народните представители от различните парламентарни групи „против” гласуваха само 50 от депутатите, а с глас „за” бяха 129. Така президентското вето беше оборено. Гласовете, чрез които стана това, бяха на депутати от ГЕРБ, „Атака”, един от Синята коалиция и няколко независими. Повечето сини депутати се въздържаха от гласуване, а причината беше, че са съгласни с текстовете за уседналостта, но не приемат премахването на избора на районни кметове.

Опозицията

„В нито една държава в ЕС, в нито една държава в света, където има демокрация, не се лишават граждани от правото да гласуват”, коментира депутатът от ДПС Ремзи Осман. Той обясни, че сегашните управляващи ще влязат в историята с нарушаването на човешките права. Към това мнение се присъедини и Мая Манолова от Коалиция за България, която и при това обсъждане беше един от основните противници на управляващите.

„Изборният кодекс е спасителен пояс, защото правителството се дави преди изборите. Трябва им балон, който да ги спаси от блатото”, коментира Мая Манолова. Мнението ѝ обаче е, че въпреки текстовете от изборния закон доверието в ГЕРБ няма да бъде върнато. Отговорът на ГЕРБ беше, че правителството не се дави в благо, стои стабилно и няма как да се стигне до деградация на управлението.

Рагослава Димитрова

Мнозинството отказа да се занимава със случая „Горна Оряховица”

Депутатите отхвърлиха предложението за създаване на временна анкетна комисия по случая

Няма да има временна анкетна комисия по случая „Горна Оряховица”. Това решиха депутатите вчера по време на пленарното си заседание. Създаването на такава комисия беше иницирано от синия депутат Ваньо Шарков. Според него само такава временна анкетна комисия може да изиска и да се запознае с резултатите от съдебномедицинската експертиза от болницата в Горна Оряховица. „Комисията може и трябва да се запознае

с доклада на медицинския одит, който е извършен, както и с проверката на Министерството на здравеопазването”, коментира Шарков. Той обясни още, че вчерашното решение е затваряне на очи пред лошите неща.

Неясен скандал

Сагата около горнооряховската болница започна след смъртта на новороденото бебе на 17-годишно момиче. Тогава вътрешният министър Цветан Цветанов прочете записи от СРС-та от парламентарната трибуна, в които си говорят лекари от болницата. Цветанов обяви, че бебето е умислено умъртвено.

Малко след това петорна експертиза показа, че

бебето е родено мъртво, а Цветанов се извини на лекарите, но изрази съмнение в резултатите от експертизата.

Искане

„Дължни сме да намерим всички отговори за това какво е направено в тази болница, какво не е направено, какви нарушения са извършени и какво не е направено от органите на МВР, както и какъв е резултатът от проведената повторна медицинска експертиза”, коментира Шарков. Позицията му е, че мълчанието по тази тема не прави здравеопазването добро, нито прави парламента добър.

Рагослава Димитрова

Германия е на път още през 2011 г. да изпълни изискванията за дефицит

Силният икономически растеж ще позволи на правителството по-скоро да намали данъчната тежест

Бюджетният дефицит на Германия най-вероятно ще падне под определения в Европейския съюз таван от 3% още през тази година, а не, както се очакваше, чак през 2012 г. Силният икономически растеж и намаляването на безработицата ще свият дупката между приходите и разходите на правителството до 2.5% от БВП спрямо 3.5% за 2010 г., съобщи министърът на икономиката Райнер Брюдерле.

Намаляване на данъците

Неочаквано бързият спад на дефицита ще позволи да се намали данъчната тежест за гражданите, каза министърът. По думите му добрите резултати му дават увереност, че „данъците ще бъдат намалени преди края на мандата на този парламент“ през есента на 2013 г. Сигнал за облекчаване на данъкоплатците беше даден и от финансовия министър Волфганг Шойбле, който се съгласи да изтегли с една година напред за 2011 г. планираното леко увеличение на признатите разходи.

Оправдан оптимизъм

Оптимизмът на правителството се дължи на очакванията, че икономиката ще продължи да нараства

Солидарност Помощ под условие

► Не можем безусловно да увеличаваме спасителния фонд за еврозоната, тъй като това ще открие пътя към един трансферен съюз. Така Райнер Брюдерле коментира предложенията за увеличаване на Европейския фонд за финансова стабилност, който в момента е 440 млрд. EUR.

► Министърът подчерта,

че „събитията в еврозоната са от огромно значение за нашата икономика“, тъй като Европа е основният пазар за германските компании.

► „Казваме „да“ на европейската солидарност и сме готови да направим значителен принос за това“, каза Брюдерле. По думите му обаче солидарността има две страни и държавите, на които се помага, трябва да приемат строги условия за икономическата и финансовата си политика.

стабилно. Увеличаването на заетостта пък ще доведе до повишаване на вътрешното потребление, което вече се забелязва през последните месеци.

Икономиката на Германия ще нарасне с 2.3% през 2011 г. вместо с 1.8%, както се прогнозираше миналия октомври. Средната месечна безработица ще падне под 3 млн. души, което прави 7% спрямо 7.7% през 2010 г.

Промяната се прави заради силния икономически скок през 2010 г., когато БВП нарасна с 3.6% - най-значителното увеличение от обединението на Германия насам. Резултатът е още впечатляващ на фона на отбелязания 4.7% спад през 2009 г.

Заради очакваното забавяне на растежа в света през 2012 г. Германия ще отчете по-слабо увеличение на БВП от 1.8%. Въпреки това без-

работицата ще продължи да спада и ще достигне средномесечна стойност около 2.7 млн. души, каза Брюдерле.

Вътрешно потребление

По-високата заетост ще увеличи дела на вътрешното потребление в ръста на БВП. Според икономическия министър това е тенденция и е крайно време тези, които критикуват експортноориентираната икономика на Германия, „най-накрая да го проумяят“. Благодарение на нарастването на частното потребление и на инвестициите, които правят компаниите, делът на вътрешното търсене ще достигне три четвърти от ръста на БВП спрямо две трети през 2010 г. Като се добави и фактът, че износът ще продължи да бъде силен, Германия е на път да постигне пълна заетост, смята Брюдерле. □

► Крайно време е критиците на Германия да разберат, че икономическият растеж се дължи и на вътрешно потребление, а не само на износа, каза министърът на икономиката Райнер Брюдерле

СНИМКИ REUTERS

2.5

► процента от БВП е бюджетният дефицит, който германското правителство очаква през тази година

2.3

► процента ще нарасне икономиката на Германия през 2011 г. спрямо предишната прогноза от 1.8%

7

► процента ще достигне безработицата в страната през 2011 г. в сравнение със 7% през 2010 г.

Полша обвини руснаците за катастрофата с Качински

Москва отхвърли заключенията и обяви, че ще публикува целия запис на разговорите между пилотите и диспечерите

Руските диспечери не са предупредили пилотите на самолета на полския президент Лех Качински, че са се отклонили от курса преди катастрофата миналия април, която отне живота на всичките 95 души на борда. Заключението беше обявено късно във вторник от министъра на вътрешните работи Йежи Милер, който оглавява разследващата комисия. Това стана близо една седмица след като руският доклад по

► Руските диспечери не са съобщили на пилотите, че самолетът не се движи по верен курс, каза полският вътрешен министър Йежи Милер

случая прехвърли вината изцяло на полския екипаж, което предизвика остри реакции във Варшава.

Като цяло и двете страни

признават, че решението на полските пилоти да приземят самолета въпреки гъстата мъгла е основната причина за катастрофата.

Полските власти обаче не приемат, че вината е само на екипажа на самолета. Според тях отговорни за случая са и руските ди-

спечери, както и лошото състояние на летището в Смоленск.

Грешен курс

Според Милер руските диспечери неколкратно са казали на пилотите, че самолетът се движи по верен курс, въпреки че той е летял 70 метра по-ниско и 80 метра встрани само броени секунди преди да се разбие близо до летището.

“Няма никаква информация, че от контролната кула са казали на пилотите, че не са в позиция за кацане“, каза Милер. Той представи фрагменти от записаните разговори между екипажа и диспечерите. От тях става ясно, че от кулата са казали на екипажа, че системите на летището са подготвени.

Русия отрича

От руския Междудържавен авиационен комитет, който представи доклада си по случая миналата седмица, отвърнаха на обвиненията на Полша, като казаха, че ще публикуват целия запис. “С цел обективно да информираме международната общност решихме да публикуваме целия текст на разговорите, които са записани от диспечерите“, каза техническият ръководител на комитета Алексей Морозов, цитиран от агенция “Интерфакс”. Според руските разкрития пилотите са били подложени на психологически натиск да приземят самолета на всяка цена, за да не се ядоса президентът. □

Избор**Йордан Войнов
оглавява новата
агенция
по храните**

Шефът на ветеринарната служба Йордан Войнов е назначен от премиера Бойко Борисов за изпълнителен директор на новата Агенция по безопасност на

храните. Предложенията по процедура се правят от земеделския министър, а премиерът одобрява кандидатите. Назначението беше очаквано, тъй като именно Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС) ще има водеща роля в новата структура. Войнов е генерален директор на НВМС от ноември 2008 г.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Заплатите на мениджърите са нараснали с 8% през 2010 г.

Изследването на PwC показва още, че раздадените бонуси са били малко над 10% от заплатите

Средно с 8% са се увеличили заплатите на висшите и средните мениджъри в България през изминалата 2010 г. И това е с 2% по-малко от планираното, показва проучване на PwC България за заплатите и обезщетенията на ръководните кадри.

Компаниите, участвали в изследването, посочват, че в началото на миналата година са планирали да увеличат годишните възнаграждения на ръководните си кадри поне с 10%. За разлика от миналата година през 2011 г. фирмите са предвидили два пъти по-малко увеличение на заплатите за висшия и средния мениджмънт - средно с около 5%.

В изследването са участвали общо 16 от най-големите български компании, казват авторите на проекта. Те са предоставили пълна информация за политиките си за формиране на заплатите на своя среден и висш мениджмънт, както и за размера на годишните им възнаграждения. Поради тази причина проучването е достъпно само за компаниите, участвали в него.

По-малко увеличение с още по-малки бонуси

Данните от изследването показват още, че бонусите за добро представяне на мениджърите също не са достигнали планирания в началото на миналата година размер. Те са били наполовина по-малки от предварително заложените 25% от годишната заплата на висшия мениджмънт и 21% за средния.

„Всички фирми в България, независимо от сектора, в който работят, продължават да бъдат предпазливи в сегашната икономическа обстановка и са съсредоточени върху

разходите, особено върху разходите за заплати”, коментира съдружникът в PwC България Пол Тобин. Според него пазарът остава песимистичен по отношение на възможностите за възстановяване на вътрешния пазар, въпреки че през 2010 г. някои икономически сектори са излезли от рецесията и дори са отчели слаб ръст.

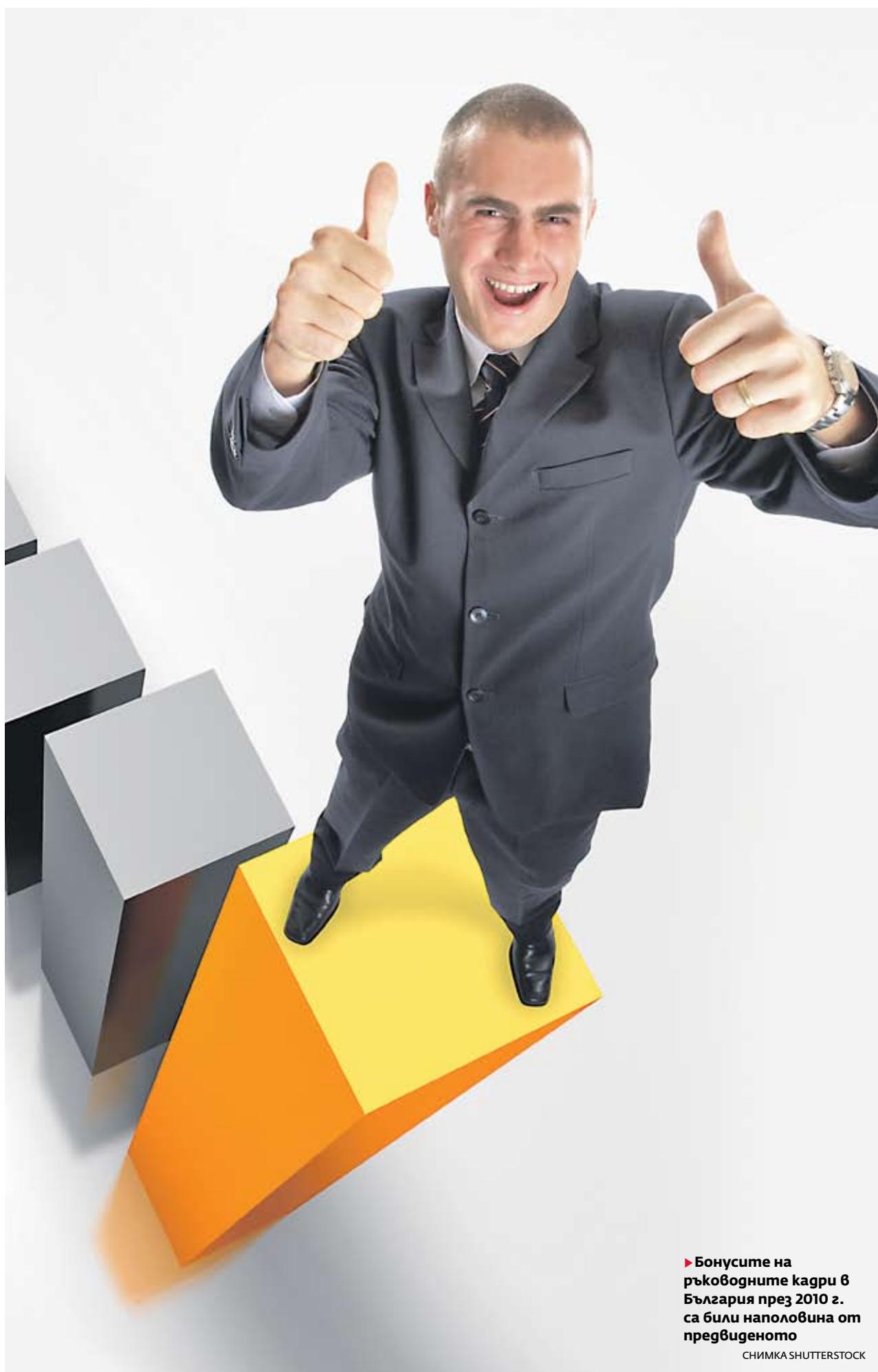
Според данните на PayWell бонусът за представяне е най-често срещаният стимул за мениджмънта. Средно 69% от компаниите го предпочитат. „Наблюдаваме нарастваща тенденция българският бизнес да въвежда дългосрочни планове, за да стимулира и да задържи ръководните си кадри”, казва Пол Тобин.

Повечето фирми определят бонусите си за представяне, като вземат предвид цялостното представяне на фирмата, представянето на отдела или екипа и индивидуалното представяне на съответния мениджър.

Песимистично

Проучвания от този тип не дават реална представа за възнагражденията на висшия мениджмънт в различните бизнес сектори, казва изпълнителният директор на Boyden България Даниела Осиковска. Причината за това е, че в тези изследвания участват твърде малко на брой компании. „Данните не са релевантни, не можем да вадим изводи за цялата икономика”, допълва тя. Според нейните наблюдения в България разликата в заплатите на мениджърите се мери в пъти, дори не в проценти. При равни условия възнагражденията на ръководните кадри са твърде различни, за да се дават осреднени стойности.

Елена Петкова

► Бонусите на ръководните кадри в България през 2010 г. са били наполовина от предвиденото

СНИМКА SHUTTERSTOCK

НА ЛОВ ЗА ДОХОДНОСТ

Българските взаимни фондове ще инвестират с повече риск през 2011 г.

След две години в преследване на сигурност взаимните фондове у нас вече са готови да превключат на режим "по-голяма доходност". Мениджъри на колективни инвестиционни схеми признаха пред в. "Пари", че вече планират реструктуриране на портфейлите си по такъв начин, че в тях акциите да заемат по-висок дял. В тенденцията се включват и фондове, които са с умерен и по-слаборисков профил. Причината е стабилизацията на големите икономики, която доведе до растеж на световните капиталови пазари, но не предизвика същата реакция у нас. Повечето световни индекси възстановиха почти изцяло загубите си от периода септември 2007 - март 2009 г.

Време за промяна

Българският пазар не последва световната тенденция и все още е много близо до дъното си. Сега очакванията на професионални играчи са българските акции да поскъпнат, а това да донесе повече пари и във фондове.

"От началото на декември 2010 г. и на българския пазар се усети нотка на позитивизъм, която за голяма радост се пренесе и в новата 2011 г.", твърди Ясен Иванов, ръководител на отдел "Управление на портфейли" в УД "ДСК Управление на активи" АД. По думите му колективните инвестиционни схеми от балансиран и рисков тип ще увеличат теглата на инвестициите

си в български акции.

"Спадащите лихви в България и рекордно ниските лихвени равнища в развитите икономики предполагат пренос на капитали към по-рискови инвестиции с по-висока очаквана възвръщаемост", обясни Ивайло Пенев, портфолио мениджър на "Елана Фонд Мениджмънт".

На мнение, че акциите ще са по-доходносна инвестиция през тази година, е и Милен Пенев, портфолио мениджър на "Аврора кепитъл - GLOBAL COMMODITY FUND". Макар да е специалист в инвестиции на стоковия пазар, Пенев определя акциите като водещ актив сега. "Мисля, че сега е по-сигурно да се заложи на акции, и то на големи компании, които в тази среда ще отбележат силни резултати."

Че може да има реструктуриране на портфейли, прогнозира и изпълнителният директор на "Райфайзен Асет Мениджмънт" Александър Леков - човекът, управляващ компанията с най-много активи сред взаимните фондове. "Може и да станем свидетели на реструктурирания, но за да се случи това, трябва да се изпълнят много условия на българската борса", обясни той.

Проблемите, които водещите инвеститори виждат, са традиционните - липсата на ликвидност, слабият интерес от чужди играчи и забавената приватизация на държавни активи. Няма нови пари на па-

зара, това е големият проблем в момента, а той си е актуален и в последните две години, обясняват брокери.

В търсене на новата БТК

Много от анализаторите са на мнение, че приватизацията на самата борса е ключов момент в стимулирането на растежа ѝ, защото включването ѝ в по-голяма мрежа би направило БФБ по-разпознаваема заедно с компаниите на нея. Друг важен елемент е дали държавата ще извади за приватизация някакви компании. Липсва двигателят на потенциален растеж, какъвто преди години беше БТК.

Макар и сами да признават, че ще увеличат риска на фондовете си, мениджърите очакват, че до средата на годината трудно ще има наплив на средства към високорисковите и схемите с умерен риск. Причината, е че хората все още търсят по-предпазливите инвестиции, твърдят от сектора.

Мирослав Иванов

По-сигурно е да се заложи на акции, и то на големи компании

За разлика от предишните години, когато ценните метали бяха интересен инструмент за инвестиране, мисля, че сега е по-сигурно да се заложи на акции, и то на големи компании, които в тази среда ще отбележат силни резултати. В момента перспективите пред глобалната икономика са да расте. Очаквам проблемите в Европа тепърва да се засилват и това да повлияе на пазарите от Стария континент.

Милен Пенеф,
портфолио мениджър на „Аврора капитал“ - Global Commodity Fund

” Очаквам проблемите в Европа тепърва да се засилват и това да повлияе на пазарите от Стария континент

интент. Включително и на капиталовите пазари. По-перспективни са пазарите на развиващите се страни като Бразилия, Индия, Турция, както и малко по-екзотични дестинации като Индонезия.

През миналата година във фонда ни освен в злато инвестирахме и в много суровини, които поевтиняха. Такъв пример е газта. Затова голямото рали на златото не ни донесе свръхголяма доходност. ■

Стабилизирането на световната икономика връща апетита за риск

Стабилизирането на световната икономика, изоставането на местния капиталов пазар от световните, както и наченките на позитивно настроение у местните играчи дават повод за оптимизъм, че през настоящата година можем да очакваме ръст на българските акции.

Проблемите, които стоят на дневен ред и биха могли да попречат на покачването на индексите на БФБ-София, в глобален аспект са свръхзадлъжнялостта на част от страните членки на еврозоната, а на местно ниво - ниската ликвидност и евентуална политическа нестабилност.

В този ред на мисли очаквам колективните инвестиционни схеми от балансиран и рисков тип да увеличат теглата на инвестициите си в местни акции. Въпросът е по какъв начин ще стане това - купуване на целия пазар, селектиране на отделни позиции или изчакване на краткосрочни спадове. Относно външните капиталови пазари - повечето индекси са близо до историческите си върхове и макар икономическата стабилизация да е налице, фундаментът все още не може да се сравни със силната икономика отпреди няколко години. Така че

Ясен Иванов,
ръководител на отгел „Управление на портфейли“, УД „ДСК Управление на активи“ АД

” Очаквам колективните инвестиционни схеми от балансиран и рисков тип да увеличат теглата на инвестициите си в български акции

не изключвам и вариант някои чуждестранни пазари да спрат възхода си или да коригират с цел фундаментът да настигне цените на акциите.

И през настоящата година ще има инвеститори с по-консервативни предпочитания за инвестиции. Поради тази причина смятам, че колективните инвестиционни схеми с нискорисков профил също ще намират своите клиенти. ■

Спадът на лихвите ще донесе повече желание за риск

В България основните привлечени средства през миналата година бяха при нискорисковите схеми. Тенденцията вероятно ще продължи и през първото полугодие на 2011 г., но процесът на понижаващи се лихви в страната неминуемо ще доведе до търсене на по-атрактивни инвестиции, което от своя страна значи поемането и на по-висок риск. Апетитът към риск се върна в световен мащаб и тепърва ще се връща в България. На финансовите пазари винаги е по-добре инвеститор да е в тренда, защото възможностите за печалба са повече. Логично е българските асет мениджъри да търсят по-доходоносни активи през тази година. Спадащите лихви в България и рекордно ниските лихвени равнища в развитите икономики предполагат пренос на капитал към по-рискови инвестиции с по-висока очаквана възвръщаемост. Разговори с колеги, работещи както на местния, така и на международните пазари, показват, че настроенията сред тях са подобни. България има сериозен потенциал за ръст както на икономиката, така и на борсовия пазар. Като всяка развиващата се икономика очакваната възвръщаемост на капитала е по-висока. От друга страна, тенденциите на

Ивайло Пенеф,
портфолио мениджър на „Елана Фонд Мениджмънт“

” Логично е българските асет мениджъри да търсят по-доходоносни активи през тази година

местния пазар на фондове са за предлагане на все повече възможности за излизане на международни пазари. Макар да видяхме ръстове на единични позиции на БФБ от началото на годината, широките индекси не са се покачили сериозно. Обемът на сделките също навежда на мисълта, че зад тези ръстове не стои сериозна институционална подкрепа. Въпреки това на пазара преобладават поръчките купуване. ■

Застраховането забави спада на премиите си

По-високите цени на „Гражданска отговорност“ са в основата на по-малкото понижение

Спадът на приходите в застраховането у нас се забави до 2.6% за януари - ноември 2010 г., показват данните на Комисията за финансов надзор. Общите премии на дружествата в края на миналия ноември са 1.43 млрд. лв. Месец по-рано секторът отчете 3.8% спад на приходите до 1.28 млрд. лв.

Повишение на цената

Мениджъри на застрахователни компании са категорични, че това забавяне се дължи на повечето приходи по задължителната „Гражданска отговорност“. Увеличението на приходите от своя страна е заради по-високите цени, на които се продава полицата.

Думите им се потвърждават и от статистическите данни. Сравнение на премиите по „Гражданска отговорност“ показва, че за януари - ноември 2010 г. повишението спрямо същия период на 2009 г. е 18.75% до 418.2 млн. лв. Като абсолютна стойност приходите от задължителната автомобилна застраховка са се увеличили с малко над 66 млн. лв. „През 2010 г. и ноември беше сравнително силен период за продажбата на „Гражданска отговорност“.

Много посредници се опитаха да изтеглят подновяването на полиците, за да могат да ги сключат при старите правила“, коментира Коста Чолаков, изпълнителен директор на „Интерамерикан България“ ЗЕАД. „Вижда се, че обхватът пада, автомобилите в страната не са се увеличили драстично и е логично да предположим, че по-високите цени по „Гражданска отговорност“ са в основата на повече приходи за пазара от тази полицата“, добави Цветанка Крумова, изпълнителен директор на ЗАД „Армеец“ АД.

На противоположния полюс е другата автомобилна застраховка „Каско“. Спадът на премиите от полицата в края на ноември 2010 г. е 18% на годишна база до 454.6 млн. лв. Като абсолютна стойност понижението на приходите от „Каско“ е 97.6 млн. лв. за единнадесетте месеца на

миналата година. Двете автомобилни полици продължават да са двигателът на общозастрахователния пазар у нас, като в края на ноември делът им продължава да е над 70%. „Каско“ е донесла 37% от приходите, а „Гражданска отговорност“ е с близо 35% дял.

Сегменти

Записаните премии в общото застраховане в края на ноември миналата година са 1.2 млрд. лв., което е с 4.4% по-малко спрямо съпоставимия период на 2009 г. За единнадесетте месеца на 2010 г. животозастраховането е увеличило премийните си приходи с 9% до 214.9 млн. лв. Ръстът в сегмента е по-малък от отчетеното за януари - октомври увеличаване от 10%. Застраховката „Живот и рента“ е с най-голям дял в приходите на животозастрахователните компании. По тази полицата са реализирани приходи от 165.9 млн. лв., което е 77% дял. Застраховка „Живот, свързана с инвестиционен фонд“ има 4.3% дял в премийните приходи.

Повишение на приходите в края на ноември 2010 г. отчетат и дружествата по доброволно здравно осигуряване. Премиите на сектора са се увеличили с 6.2% и за януари - ноември са 37.5 млн. лв. За десетте месеца на миналата година секторът имаше 5% ръст на приходите.

Най-голям дял в премиите на частните здравни фондове имат пакетите „Други здравноосигурителни пакети“ и „Извънболнична медицинска помощ“ - съответно 30.9 и 21.7%. Броят на здравноосигурените лица по действащи договори в края на ноември 2010 г. е 204 523 души. В края на октомври 2010 г. здравноосигурените лица бяха 197 790.

Атанас Христов

6.2

► процента е ръстът на премийните приходи на дружествата по доброволно здравно осигуряване за периода януари - ноември 2010 г.

► Над 70% от приходите в общото застраховане се дължат на продажбите на автомобилни полици

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Предложение Стрес тестове за европейските застрахователи

► Европейският икономически и финансов комитет (EFC) поиска провеждането на втори стрес тест за европейския застрахователен сектор, съобщил Комисията за финансов надзор.

► Подготовката и провеждането на стрес тестовете ще се правят от Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA).

► Очаква се тестовете да започнат в началото на второто тримесечие на 2011 г.

► Целта ще бъде определяне и количествено оценяване въздействието на различни сценарии на стрес върху финансовото състояние на застрахователите в условията на тежка икономическа среда.

► Тестът ще бъде насочен към европейския застрахователен сектор и ще включва най-малко 50% от компаниите във всяка страна на база брутен премийен приход.

► Първият стрес тест обхващаше само 30-те най-големи европейски застрахователни групи.

Мнения

По-малкият спад е заради повечето приходи от „Гражданска отговорност“

Основната причина за забавянето на спада на премиите е повече събрани приходи по „Гражданска отговорност“. Не разполагам със статистика колко са бройките сключени полици, но според мен причината за повишението на премиите е ръстът в цената.

Вижда се, че обхватът пада, автомобилите в страната не са се увеличили драстично и е логично, по-високите цени по „Гражданска отговорност“ са в основата на повече приходи за пазара от тази полицата. Все още е трудно да се каже какъв ще е спадът и дали ще го има за цялата 2010 г. □

Цветанка Крумова, изпълнителен директор на ЗАД „Армеец“ АД

„Все още е трудно да се каже какъв ще е спадът и дали ще го има за цялата 2010 г.“

Посредниците изтеглиха подновяването на полици през ноември

Забавянето на спада на премиите се дължи на повечето приходи от застраховката „Гражданска отговорност“. Това повишение по-скоро идва от повишението на цените, отколкото от повече продадени полици. През 2010 г. и ноември беше сравнително силен период за продажбата на „Гражданска отговорност“. Много посредници се опитаха да изтеглят подновяването на полиците, за да могат да ги сключат при старите правила.

Съмнявам се, че е възможно в края на годината пазарът да е на нула. □

Коста Чолаков, изпълнителен директор на „Интерамерикан България“ ЗЕАД

„Повишаването на приходите от „Гражданска отговорност“ по-скоро идва от по-високите цени“

Уволненият банкер от Julius Baer отрече да е заплашвал банката

Информаторът на Wikileaks призна в съда, че е изпращал анонимни имейли на работодателя си, но не го е изнудвал

Бившият швейцарски банкер Рудолф Елмър, който преди дни предаде два диска с информация на Wikileaks, призна, че е изпращал на данъчните данни за частни клиенти на бившия си работодател Julius Baer. На започналото вчера дело срещу него за нарушаване на банковата тайна обаче той отрече да е изнудвал банката или да е отправял бомбени заплахи. Елмър обясни, че е решил да използва Wikileaks, след като швейцарските власти не са предприели действия по предоставената информация. Решението на съда се очакваше късно снощи.

Неморално

Бившият банкер каза, че моралът на бизнес лидерите „от двете страни на Атлантическия океан“ го е разочаровал и той е решил да разкрие незаконните офшорни дейности, които се извършват на Кайманите. До 2002 г., когато е уволнен, Елмър оглавява тамошния офис на Julius Baer. Според защитата му обвиненията, че е нарушил законите за банковата тайна, са несъстоятелни, тъй като разкритите данни засягат територия извън швейцарската юрисдикция. Прокуратурата настоява за присъда от 8 месеца

► Процесът срещу Рудолф Елмър предизвика вниманието на медиите и осигури на бившия банкер десетки подгръжници

СНИМКА REUTERS

затвор и глоба в размер на 2000 CHF.

Обект на психотероп

Рудолф Елмър заяви, че заедно със семейството му са станали обект на „психотероп“ от страна на банката, както и че са му били предложени 500 хил. CHF, за да си мълчи. Банкерът призна, че през 2005 г. наистина е изпращал

анонимни имейли, с които е заплашвал да предостави данни за клиентите на банката на данъчните власти и медиите, ако Julius Baer не прекрати някои действия срещу свои служители. Елмър е бил убеден, че банката стои зад атаката срещу него, и затова е изпратил имейлите. Той призна също, че е предоставил на швейцарските данъчни

власти подробности за това как клиенти на банката избягват данъци. Елмър обаче отрече да е отправял бомбени заплахи или да е изнудвал бившия си работодател.

Една история, две страни

„Това е историята на един човек, който е открил престъпления и е бил под постоянно наблюдение

повече от година. Този натиск е целял да го накара да мълчи“, обясни адвокатът на Елмър. Защитата твърди също, че прокуратурата е приела доказателствата на Julius Baer, без да проведе свое собствено разследване. Според банката обаче Елмър си е отмъщавал за това, че му е било отказано обезщетение при уволняването му през 2002 г. □

8

► месеца затвор и глоба в размер на 2000 CHF иска прокуратурата за бившия банкер Рудолф Елмър

Фокус

Банковата тайна е под атака

► Делото в Цюрих привлича огромно медийно внимание и вчера няколко десетки души се събраха пред съдебната зала в подкрепа на Елмър. По думите им хората, които разкриват грозната страна на швейцарската финансова система, заслужават подкрепа.

► През последните години законите за банковата тайна в Швейцария бяха подложени на атака от редица страни в света.

► Някои държави, като Германия, дори си купиха секретни данни от вътрешни източници, за да засекат кои техни граждани избягват данъци.

► Миналото лято Швейцария беше принудена да предаде на САЩ данни за близо 4500 сметки на американски граждани в банка UBS. Като част от споразумението американските данъчни прекартиха разследването си срещу най-голямата швейцарска банка.

Apple отчете рекордни резултати за тримесечието

Силните коледни продажби на хитовите продукти са увеличили печалбата на компанията със 71%

Рекордни приходи и печалба за тримесечието до края на 2010 г. отчете американският технологичен гигант Apple. Силните продажби на хитовите продукти на компанията преди Коледа й осигуриха чиста печалба от 6 млрд. USD и приходи в размер на 26.74 млрд. USD. „Това беше едно изключително тримесечие“, каза главният изпълнителен директор на Apple Стив Джобс в свое изявление.

Отново над очакванията

Печалбата на компанията за първото тримесечие на финансовата й година е със 71% по-висока в сравнение със същия период година по-рано. Според анализатори, цитирани от BBC, Apple отново е надминала всички очаквания. Компанията е продала 4.13

млн. компютъра Mac, което е 23% ръст на годишна база. С 86% повече са пласираните телефони iPhone, като броят им е достигнал 16.24 млн. Продажбите на плеерите iPod са намалели със 7% до 19.45 млн., а от таблетите iPad са били пласирани 7.33 млн. броя.

Компанията обяви, че 62% от приходите й се дължат на продажби извън САЩ. На азиатско-тихоокеанския пазар, който включва и Китай, приходите на Apple са скочили близо тройно.

Здравословен проблем

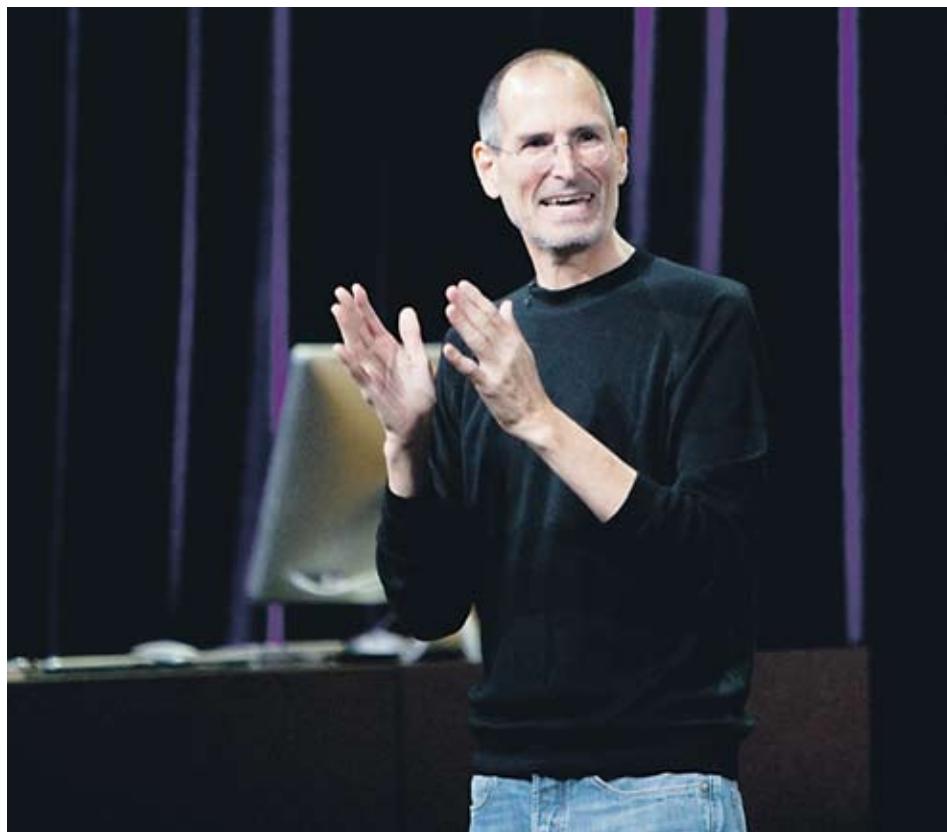
В понеделник стана ясно, че Джобс, който е лекуван от рак на панкреаса и има чернодробна трансплантация, отново излиза в болнични. Той ще продължи да бъде главен изпълнителен директор и ще участва при вземането на основните управленски решения в компанията. Ежедневната му работа ще поеме главният оперативен директор

Тим Кук, който се спряга за най-вероятния постоянен наследник на поста на Джобс.

Не пречи на компанията

Някои анализатори се притесняват, че здравословното състояние на съоснователя на Apple може да се отрази на компанията, тъй като името му е пряко свързано с нейния успех. Джобс обаче е оптимист за бъдещето на Apple. „Движим се на пълна мощност и подготвяме някои интересни неща за тази година“, се казва в изявлението му.

Предидните отсъствия на Джобс не попречи на компанията да увеличи пазарната си стойност четворно за последните две години. За последно шефът на Apple беше шест месеца в болнични в началото на 2009 г. Според наблюдатели здравословните проблеми на Джобс вече са отразени в цената на акциите, затова не може да се очакват резки промени. □

► Въпреки здравословните си проблеми главният изпълнителен директор на Apple Стив Джобс е оптимист за бъдещето на компанията

СНИМКА BLOOMBERG

16 ПАЗАРИ

► Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Януари	Февруари
Суров петрол	NYMEX	USD/б	91,28	91,28
Брент	ICE	USD/б	98,45	98,68
Газовъл	ICE	USD/т	825,25	821
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,49	4,49
Бензин 95	NYMEX	USD/т	879	-
Нафта	NYMEX	USD/т	863	-

► Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Януари
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	295,97
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	258,30
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	208,91
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	3316,58
Kaiko		NYBOT	USD/m	3094,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	5160,93
Соя	No.2	ICE	USD/m	523,68
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	781,00

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австрийска стокова борса

► Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9788	9598
Калай	LME	USD/т	27225	26890
Олово	LME	USD/т	2650	2548
Цинк	LME	USD/т	2427	2394
Алуминий	LME	USD/т	2445	2439
Никел	LME	USD/т	26200	25847
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2252	2275

► Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1372,55	1373,2
Сребро	LME	USD/т.р.у.	29,04	29,08
Платина	LME	USD/т.р.у.	1835,5	1839
Паладий	LME	USD/т.р.у.	823,5	825
Родий	LME	USD/т.р.у.	2415	2415

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 бу. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 кг

► Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,48812
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,79183
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,46812
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,56441
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,24337
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	27,3667
ДАТСКА КРОНА	DKK	100	2,62454
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	10	1,25000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,30314
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,91786
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,64609
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,08121
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,64960
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,30759
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,78321
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	2,59502
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75547
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,20780
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,77206
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,48470
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,10812
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,37456
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,89839
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,56404
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,85528
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,17769
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,13923
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,94496
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	9,60860
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,49163
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,19236

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2011 г.

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 18.01.2011 г.				Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен USD	157,62	156,86	156,09	155,70	153,78
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен EUR	11,80	11,74	11,68	11,65	11,51
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен EUR	83,74	83,33	82,93	82,52	81,30
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	103,99	103,48	102,98	102,47	100,96
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран EUR	817,00	813,03	809,06	805,10	793,20
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен EUR	194,74	193,82	192,89	191,96	185,47
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	високодоходен EUR	87,89	87,47	87,05	86,62	84,51
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен EUR	173,36	172,52	171,69	170,86	166,69
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен EUR	354,46	352,77	351,08	349,40	337,58
Райфайзен-Евразийски-Акции	високодоходен EUR	212,32	211,31	210,30	209,29	202,21
Райфайзен-Новоформиращи-Пазари в Акции	високодоходен EUR	265,16	263,89	262,63	261,37	252,53
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен EUR	102,57	102,09	101,60	101,11	97,69
Райфайзен-Източна-Европа-Облигации	консервативен EUR	240,68	239,53	238,39	237,24	229,22

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

► Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	Договорност и Риск		От началото на годината (не се анюализира)	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп. (анюализирана)	Начало на публ. предп.	
				за поръчки над 20000 лв.	за поръчки над 20000 евро					
Автора Капитал АД	Смислен - балансиран	5,0342	5,0294	5,0242	4,9335	1,62%	15,63%	-2,26%	-20,47%	21.01.2008
Автора Кепитъл - Global Commodty Fund	фонд в акции	7,5963	7,6343	7,9002	7,5963	0,48%	14,02%	5,92%	-8,78%	23.01.2008
ДФ Автора Кепитъл Югостанска Европа	фонд в акции	10,1852	10,3380	10,5926	0,0000	0,04%	0,09%	1,19%	23.09.2009	
Активна Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2,2850	2,2850	2,2850	2,2850	2,93%	29,28%	-9,86%	-52,49%	12.11.2007
ДФ Активна Високодоходен	Смислен - балансиран	2,6889	2,6889	2,6889	2,6889	3,28%	25,83%	-10,35%	-45,92%	12.11.2007
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд на паричен пазар	11,5145	11,5087	11,4914	11,5029	0,32%	0,10%	6,76%	6,35%	06.10.2008
ДФ Астра Кеш	Смислен - балансиран	10,9698	10,9698	10,9698	10,9698	1,14%	10,75%	1,67%	3,95%	06.10.2008
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10,2860	10,2860	10,2860	10,2860	1,86%	12,76%	-0,32%	1,03%	06.10.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	13,9338	13,9338	13,9338	13,9338	1,81%	5,88%	1,95%	6,51%	14.12.2005
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	фонд в акции	8,4599	8,4599	8,4599	8,4599	4,94%	11,02%	-0,43%	-3,11%	01.03.2006
ДФ БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	4,3681	4,3681	4,3681	4,3681	-0,20%	13,17%	-26,12%	-16,76%	21.06.2006
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	8,2931	8,2931	8,2931	8,2931	3,16%	11,90%	0,04%	-7,42%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	11,7483	11,7483	11,7483	11,7483	4,23%	12,95%	6,93%	4,56%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд на паричен пазар	12,3051	12,3051	12,3051	12,3051	0,22%	0,22%	7,94%	8,71%	03.06.2008
Болкан Капитал Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	82,8006	82,8006	82,8006	82,8006	0,13%	1,17%	-1,42%	-4,13%	20.11.2006
ДФ БКМ Балансиран Капитал	фонд в акции	49,2960	49,2960	49,2960	49,2960	0,99%	2,07%	-6,49%	-12,18%	20.11.2006
ДФ Европа	фонд в акции	64,6561	64,6561	64,6561	64,6561	0,08%	5,06%	-13,46%	-10,73%	03.10.2007
Балкани	фонд в акции	101,1665	101,1665	101,1665	101,1665	2,96%	3,10%	-1,90%	0,10%	04.01.2007
Варчев Мениджинг Компани ЕАД	Смислен - балансиран	80,1627	80,1627	80,1627	80,1627	1,10%	2,34%	-3,82%	-6,38%	25.06.2007
ДФ Варчев Високодоходен фонд	фонд в облигации	1,3323	1,3323	1,3323	1,3323	0,48%	0,70%	5,93%	5,70%	01.12.2005
ДФ ДСК Стандарт	Смислен - балансиран	1,10796	1,10796	1,10796	1,10796	0,93%	3,77%	2,30%	1,96%	01.12.2005
ДФ ДСК Баланс	фонд в акции	0,78609	0,78609	0,78609	0,78609	1,87%	7,90%	0,37%	-4,99%	01.03.2006
ДФ ДСК Растек	Смислен - консервативен	0,76001	0,76001	0,76001	0,76001	0,654%	2,85%	3,33%	-9,20%	07.03.2008
ДФ ДСК Имоти	Смислен - консервативен	1,05533	1,05533	1,05533	1,05533	0,17%	0,34%	2,95%	3,27%	07.05.2009
ДФ ДСК Евро Актив	Смислен - балансиран	101,1624	101,1624	101,1624	101,1624	1,31%	6,17%	-3,33%	0,13%	07.12.2005
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смислен - балансиран	105,4788	105,4788	105,4788	105,4788	1,25%	5,30%	-5,24%	1,00%	06.03.2006
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	фонд в акции	85,2574	85,2574	85,2574	85,2574	2,26%	8,83%	-6,04%	-1,37%	20.06.2005
ДФ Елана Високодоходен Фонд	фонд на паричен пазар	125,2505	125,2505	125,2505	125,2505	0,43%	0,36%	8,33%	7,23%	31.10.2007
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	Смислен - балансиран	94,6156	94,6156	94,6156	94,6156	-0,23%	1,83%	3,92%	-1,89%	01.02.2008
ДФ Елана Долар Фонд	Смислен - балансиран	108,4847	108,4847	108,4847	108,4847	0,37%	0,36%	5,56%	5,30%	01.07.2009
ДФ Елана Еврофонд	фонд в акции	101,8403	101,8403	101,8403	101,8403	0,0000	N/A	N/A	N/A	15.11.2010
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	Смислен - балансиран	4,9673	4,9673	4,9673	4,9673	2,11%	7,51%	0,53%	5,06%	08.07.1999
Златен Лев Капитал АД	фонд в акции	0,9941	0,9941	0,9941	0,9941	4,96%	13,00%	-6,27%	-0,96%	01.06.2009
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	0,9941	0,9941	0,9941	0,9941	4,96%	13,00%	-6,27%	-0,96%	01.06.2009
Капман Асет Мениджмънт АД	фонд на паричен пазар	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010
ДФ Капман Фикс	Смислен - балансиран	18,2787	18,2787	18,2787	18,2787	3,64%	7,13%	-2,50%	10,06%	28.09.2004
ДФ Капман Капитал	фонд в акции	11,3748	11,3748	11,3748	11,3748	5,05%	9,39%	-6,31%	2,46%	05.01.2006
ДФ Капман Макс	фонд в акции	1,1450	1,1450	1,1450	1,1450	0,62%	11,00%	-14,40%	1,08%	10.05.2004
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0,8846	0,8846	0,8846	0,8846	5,23%	17,85%	22,06%	-1,15%	04.10.2006
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	1,1239	1,1239	1,1239	1,1239	3,50%	10,18%	23,18%	3,28%	23.11.2007
ИД Адванс Источна Европа	фонд в акции	1,1239	1,1239	1,1239	1,1239	3,50%	10,18%	23,18%	3,28%	23.11.2007
ИД Адванс IPO Фонд	фонд в акции	1,1239	1,1239	1,1239	1,1239	3,50%	10,18%	23,18%	3,28%	23.11.2007
КД Инвестмънт ЕАД	фонд в облигации	132,0936	132,0936	132,0936	132,0936	-0,01%	3,17%	3,59%	6,00%	04.05.2006
ДФ КД Облигации България	Смислен - балансиран									

Индекс на гения**0.1**

► процента се понижи
индексът Dow Jones и
достигна до 11 834.68 пункта

” В осно-
вата на
спада
за водещия
американски
индекс се оказа
неочакваната
загуба, отчетена
от IBM на пазара
за лаптопи и
персонални
компютри

Цифра на гения**50**

► млн. барела нефт
обеща "Роснефт" на ВР
от ново находище

” Британс-
ката
компания
започна
сътрудничество
с руския лидер
в нефтодобива,
а цената на
американския
петрол премина
границата от 92
USD за барел

Валута на гения**1.6**

► процента загуби
южноафриканският
ранг спрямо еврото

” Въпреки
спада на
валу-
тата, отчетен на
международните
пазари, до 9.38
ZAR/USD най-го-
лямата икономика
в Африка отбеляза
стабилизирани на
инфлацията, която
се понижи до 3.5%

Британският паунд губи позиции

Премиерът на Англия Дейвид Камерън заяви, че нито една европейска валута не е в толкова критично положение, колкото е британският паунд в момента. Бюджетното свиване и засилващата се инфлация са поставили в патова ситуация шестата в света икономика. В същото време изчакването на резултатите от финансов доклад за пазара на имоти в САЩ доведе до понижение на стойността и на долара.

Паундът достигна най-ниската си точка в сравнение с 16-те най-търгувани валути от 1.59 GBP за долар, след като през август миналата година започна да губи позицията си. Очаква се при запазване на тенденцията той да се срие до 1.50 USD/GBP до края на годината, а поредното му падане с 2.07% в края на миналата седмица само влошава прогнозата. Анализ на консултантската компания Schneider за ситуацията предвижда дори спад до критичните 1.35 USD/GBP до края на

Георги Панайотов
georgi.panayotov@pari.bg

” **Паундът поевтиня с 2.07% спрямо американския долар до 1.59 USD/GBP**

годината. Кризата беше предизвикана от финансовата политика на британското правителство и предприетите мерки за изчистване на дефицита от 156 млрд. GBP до края на 2015 г. Въпреки че действията успяха да задържат инвеститорския интерес към страната, те доведоха до

► **Паундът достигна най-ниската си точка от 1.59 GBP за долар в сравнение с 16-те най-търгувани валути**

СНИМКИ BLOOMBERG

повишаване на шанса страната да пропадне в рецесия с 20%.

В същото време доларът отстъпи с 0.6% към еврото и йената до

82.11 JPY/USD заради слухове, че пазарът на имоти в Щатите е замразен. Индексът му достигна най-ниската си точка от последните 2 месеца, но икономисти-

те прогнозира, че ще си възвърне позициите след оповестяването на доклада за състоянието на пазара. Спадът в индекса на долара е първият след намаля-

ването му с 0.4% в края на ноември миналата година. В същото време швейцарският франк отбеляза ръст от 0.5% спрямо щатската валута до 0.95 CHF/USD. **И**

Стойност

► **Цената на златото се увеличи втори пореден ден, след като притеснения за забавянето на процеса за излизане от кризата на САЩ намалиха цената на долара. Тенденцията засили интереса към метала като алтернативна форма на инвестиция. Златото поскъпна с 5.90 USD, или 0.4%, до 1374.10 USD за унция на Comex в Ню Йорк. Цената на клъчетата също отчете повишение с 0.5% до 1374.88 USD в Лондон. Платината е поскъпнала с 16.70 USD, или 0.9%, до 1845 USD за унция и се доближи до рекордната си стойност 1851.10 USD, достигната през юли 2008 г.**

Цената на петрола отново доближи рекордна стойност

Според експерти това може да застраши излизането от кризата на световната икономика

Под влияние на спада в курса на щатския долар и очакванията за увеличаване на запасите със суров петрол от страна на САЩ цената на нефта се повиши на световните стокови борси. Според международната агенция за енергията (МАЕ) това може да се отрази негативно на възстановяването на световната икономика.

Американският лек суров петрол с доставка през февруари се повишава с 0.6% до 91.91 USD за барел, след което цената му падна с 16 цента до 91.38 USD за барел. Бренгът междувременно се продава с повишение

от 0.4% до 98.17 USD за барел. Цената му отбеляза ръст от 37 цента до ниво от 97.80 USD за барел.

Прогноза

МАЕ предупреди, че ще засили натиска върху Организацията на страните износители на петрол (ОПЕК) за увеличаване на добивите на суровината. Според агенцията цените на петрола влизат в "опасна зона" за световната икономика. Според тях сметките за внос на петрол се превръщат в заплаха за икономическото възстановяване.

МАЕ отбелязва, че разходите за внос на петрол на 34-те страни, членуващи в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), са скочили с 200 млрд. USD до 790 млрд. USD в края на 2010 г. **И**

18 ТЕНДЕНЦИИ

Заетостта на индустриалните площи с 40% ръст за година

Договорите за наем в новите логистични центрове само за последното тримесечие на 2010 г. надвишават 13 хил. кв. м

че в края на 2010 г. модерните логистични площи в района на София достигат 538.5 хил. кв. м, което е с 27% повече на годишна база.

Какво стои зад числата

Рекордно високата заетост на индустриалните площи е следствие от икономическото оживление и съответно по-високото потребление в края на годината, коментира от Forton International. От компанията посочват, че сключените договори за наем на индустриални площи в новите логистични центрове само за последното тримесечие на 2010 г. надвишават 13 хил. кв. м, което затвърждава сигналите за повишената активност в сектора в района на София. Новите наематели са предимно фирми от хранително-вкусовата промишленост, козметичните и фармацевтичните дружества и класическите логистични оператори.

Заетостта на индустриалните площи в района на София през последното тримесечие на 2010 г. се увеличава с 40% на годишна база. Това показват данните от анализ на компанията за недвижими имоти Forton International. Според проучването свободните площи през тримесечието на миналата година са били близо 22 хил. кв. м, или 4.12% от пазарните наличности, докато година по-рано площта им е била 36 745 кв. м. Любопитното е, че през третото тримесечие на 2010 г. незаетите площи достигнаха най-високия дял от началото на кризата - 9.24%, а сега, само три месеца по-късно, този показател се е свил наполовина. От Forton отбелязват още,

►Новите наематели са предимно фирми от хранително-вкусовата промишленост, козметичните и фармацевтичните дружества и класическите логистични оператори

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Наеми и срокове

Офертите за базов наем на модерни индустриални площи в момента са на нива от около 4 EUR/кв. м, което е с 20% по-малко на

годишна база. Договорите най-често са за срок от 3 до 5 години. „Спад на наблюдаваме и при наемните нива на офис площите в логистичните центрове.

За втора година намалението при тях е с 25% на годишна база”, коментира Сергей Койнов, управляващ партньор на Forton International.

Завършени проекти

През последното тримесечие на 2010 г. са завършени индустриални и логистични проекти с разгъната застроена площ от 11 117 кв. м в района на София. За сравнение година по-рано тя е била значително по-голяма - 52 хил. кв. м. За цялата 2010 г. индустриалните проекти, влезли в експлоатация в района на София, са 113 001 кв. м, което е с близо 50% повече от реализираните 75 500 кв. м през 2009 г. Съществен принос за ръста в сектора през 2010 г. имат логистичните бази на „Лидл”, „Билла” и „Транскапитал”, сграда № 4. От Forton International очакват през тази година логистичните проекти за собствени нужди и тези, които предоставят гъвкави решения и схеми за изграждане по поръчка на клиента, да заемат основния дял от предлагането на първокачествени индустриални площи. □

Корпоративни съобщения и обяви на държавни институции

ОБЯВЯВА КОНКУРС ЗА ДЛЪЖНОСТТА

„ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ” в отдел „Реституция и приватизационен архив”, дирекция „Индустриални отношения и управление на държавното участие”,

съгласно Заповед № РД-16-1400/ 02.12.2010г. на министъра на икономиката, енергетиката и туризма,

За длъжността „Главен експерт” в отдел „Реституция и приватизационен архив”, основните задължения са:

- Участиа в разработването, съгласуването и актуализирането на методическата и нормативната база в областта на раздържавяването; проучва, анализира и разработва предложения за решения по проблеми в областта на завършването на процеса на приватизация и миноритарно държавно участие за дружества от системата на МИЕТ; даба становища по въпросите за оползотворяването на компесаноторните инструменти и участва в разработването на решения; осъществява дейността по класифицирането, подреждането и съхраняването на документите по приватизационни сделки, сключени от министъра по реда на Закона за преобразуване и приватизация на държавните и общински предприятия (отм) за продажба на дружества от отрасъ „Промисленост” и отговаря за целостта и пълнотата на документацията; прави проверки, проучвания, справки и предоставя информация за извършените чрез приватизация прехвърляния на държавна собственост.

Минимални изисквания за длъжността „главен експерт”:

Минимални изисквания за длъжността „главен експерт”:
- да притежават образователно - квалификационна степен „бакалавър”
- да притежават ранг III младши или професионален опит: 4 години,

придобит в административна структура или в области на дейност, свързани с организацията на дейността на търговско дружество или осъществяване на сделки;

- специалност, по която е придобито образованието – технически науки, икономика, право;
- добри компютърни умения (Word, Excel);
- ползването на английски език е предимство;

Допълнителни изисквания за заемане на длъжността, съгласно утвърдена длъжностна характеристика:

- специалност, по която е придобито образованието – технически науки, икономика, право;
- добри компютърни умения (Word, Excel);
- ползването на английски език е предимство;

Ние Ви предлагаме:

- Индивидуална основна месечна заплата, за длъжността „главен експерт” в размер до 628 лв.

- Личните осигурителни вноски за Държавното обществено осигуряване и здравното осигуряване на държавните служители са за сметка на държавния бюджет съгласно чл. 6, ал. 5 от КСО;

- Възможност за кариерно развитие;

- Обучение за новоназначени служители, както и обучение за професионално развитие в съответната област;

- Фиксирано работно време от 9.00 ч. до 17.30 ч.

- Добра работна среда;

- Работа в екип;

Начин на провеждане на конкурса:

- Тест;

- Интервю

Необходими документи за кандидатстване:

- Заявление за участие в конкурс (Приложение №2 към чл. 17, ал. 1 от

НПКДС);

- Декларация по чл. 17, ал.2 от НПКДС;

- Копие от документи за придобита образователно-квалификационна степен, допълнителна квалификация, документи за степен на образование или професионална квалификация издадени от други държави се признават след легализирането им от Министерство на образованието, младежта и науката при условия и по ред, определени с наредба на министъра на образованието, младежта и науката;

- Копие от документи, удостоверяващи професионалната на професионалния опит (трудова книжка; и/или службена книжка; и/или осигурителна книжка; и/или официален документ на български език, доказващ извършване на дейност в чужбина)

Необходимите документи се подават в деловодството на министерството на икономиката, енергетиката и туризма в сградата на ул. „Леже” №4. Документите се приемат всеки работен ден от 9.30ч. до 12.00 ч. и от 14.00 ч. до 17.00 ч. от служител на дирекция „Човешки ресурси и организационно развитие”.

Срок за подаване на необходимите документи: до 10 – тия работен ден, от публикуване на обявата за конкурса.

Съобщенията във връзка с конкурса ще се обявяват на информационната табла във фойетата на сградите на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма – ул. „Славянска” № 8, ул. „Леже” № 4 и ул. „Триадница” № 8.

Информацията за конкурса е публикувана и на Интернет страницата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма: www.mee.government.bg

Съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители, подаването на документи за кандидатстване в обявения конкурс се извършва лично от всеки кандидат или чрез пълномощник (нотариално забранено пълномощно)

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика”

PROJECT BG161PO03 – 4.2.01-0001, “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”

Проект № BG161PO03 – 4.2.01-0001, “НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ”

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013

ИАНМСР организира българско национално участие в Международното изложение за вино и спиртни напитки VINEXPO Bordeaux 2011, което ще се провежда в периода 19 – 23 юни 2011 г., в Бордо, Франция. Краен срок за заявки за участие – 27 януари 2011 г.

За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСР – www.sme.government.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерство на икономиката, енергетиката и туризма.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия

ОБЯВЛЕНИЕ
по чл. 10а, ал. 2 от ЗДСЛ (обн., ДВ, бр.67/1999 г., посл. изм., бр.1/2011 г.)

Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия на основание чл. 10 и чл. 10а от Закона за държавния служител, във връзка с чл. 3, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители

обявява конкурс:

1. За назначаване на държавен служител на длъжност **младши юриконсулт в отдел „Правен и човешки ресурси”, Дирекция „Финансово и административно-правно обслужване”** в Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия.
2. **Кратко описание на длъжността:** Осигурява правно обслужване на Агенцията; изготвя и съгласува за законосъобразност проекти на договори, заповеди, споразумения, международни договори, спогодби и други актове; изготвя писмени становища по правни проблеми; следи и поддържа актуалността на нормативните актове; осъществява процесуално представителство пред съдилища и други юрисдикции.
3. **Минимални изисквания** за заемане на длъжността (съгласно ЕКДА):
- висше образование, степен магистър, специалност „Право”;
- V младши ранг
4. **Допълнителни умения и квалификации**, носещи предимство за кандидатите:
- ползване на английски или друг език на работно ниво;
- ползване на Microsoft Office – Word, Excel, правно-нормативна база и Internet.
- комуникативност, умения за общуване и работа в екип;
5. **Начин на провеждане на конкурса:** тест и интервю.
6. **Размер на основната заплата за длъжността** – 466 лв.
7. **Необходими документи за кандидатстване:**
7.1. Заявление по образец (Приложение №2 към чл. 17 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители);
7.2. Декларация от кандидата, че е пълнолетен български гражданин, не е поставен под запрещение, не е осъден за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода и не е лишен по съответен ред от правото да заема определената длъжност;
7.3. Копия от документи за придобитата образователно-квалификационна степен и придобитата правоспособност. Документите, издадени в чужбина се предоставят в легализиран превод на български език и след необходимото признаване и легализация от съответните оправомощени органи в Република България;
8. **Място и срок за подаване на документите** – документите се подават лично или чрез пълномощник в Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия, гр. София, пл. „Св. Неделя” №1, ет. 4, стая 205, в 10-дневен срок от публикуване на обявлението за конкурса в един централен ежедневник, в регистъра по чл. 61, ал. 1 от Закона за административната и интернет страницата на Агенцията в рубриката „Работни места”.
9. **Общодостъпно място**, на което ще се обявяват списъците или други съобщения във връзка с конкурса – таблото на партнерия етаж на сградата на пл. „Св. Неделя” №1 и интернет страницата на Агенцията в рубриката „Работни места”.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия

ОБЯВЛЕНИЕ
по чл. 10а, ал. 2 от ЗДСЛ (обн., ДВ, бр. 67/1999 г., посл. изм., бр. 1/2011 г.)

Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия на основание чл. 10 и чл. 10а от Закона за държавния служител, във връзка с чл. 3, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители

обявява конкурс:

1. За назначаване на държавен служител за длъжност **старши юриконсулт в отдел „Правен и човешки ресурси”, Дирекция „Финансово и административно-правно обслужване”** в Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия.
2. **Кратко описание на длъжността:** Разработване и даване на становища по проекти на нормативни актове, регламентиращи дейността на МСП; оказване правна помощ на изпълнителния директор, заместник изпълнителния директор и на административните звена в агенцията; участие в разработката на вътрешно-нормативни актове и осъществяване на процесуално представителство на ИАНМСР по съдебни дела.
3. **Минимални изисквания** за заемане на длъжността (съгласно ЕКДА):
- висше образование, степен магистър, специалност „Право”;
- IV младши ранг или професионален опит – 2 години професионален опит в областта на обществени поръчки и/или осъществяването на процесуално представителство пред съдилища и други юрисдикции.
4. **Допълнителни умения и квалификации**, носещи предимство за кандидатите:
- ползване на английски или друг език на работно ниво;
- ползване на Microsoft Office – Word, Excel, правно-нормативна база и Internet.
- комуникативност, умения за общуване и работа в екип;
5. **Начин на провеждане на конкурса:** тест и интервю.
6. **Размер на основната заплата за длъжността** – 537 лв.
7. **Необходими документи за кандидатстване:**
7.1. Заявление по образец (Приложение №2 към чл. 17 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители);
7.2. Декларация от кандидата, че е пълнолетен български гражданин, не е поставен под запрещение, не е осъден за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода и не е лишен по съответен ред от правото да заема определената длъжност;
7.3. Копия от документи за придобитата образователно-квалификационна степен и придобитата правоспособност. Документите, издадени в чужбина, се предоставят в легализиран превод на български език и след необходимото признаване и легализация от съответните оправомощени органи в Република България;
- 7.4. Копие от документите, удостоверяващи професионалната на професионалния опит – трудова книжка, осигурителна книжка, службена книжка, официален документ на български език, доказващ извършване на дейност в чужбина.
8. **Място и срок за подаване на документите** – документите се подават лично или чрез пълномощник в Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия, гр. София, пл. „Св. Неделя” №1, ет. 4, стая 205, в 10-дневен срок от публикуване на обявлението за конкурса в един централен ежедневник, в регистъра по чл. 61, ал. 1 от Закона за административната и интернет страницата на Агенцията в рубриката „Работни места”.
9. **Общодостъпно място**, на което ще се обявяват списъците или други съобщения във връзка с конкурса – таблото на партнерия етаж на сградата на пл. „Св. Неделя” №1 и интернет страницата на Агенцията в рубриката „Работни места”.

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Цена за публикация: 0.66 лв./колон мм/ без ДДС

За допълнителна информация и заявки: тел. 02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Приложения Сектори на фокус

► През 2011 г. в. "Пари" ще публикува специализирани приложения за развитието на бизнеса в различни сектори. Във всяко от тях ще представяме анализи, интервюта и коментари от представителите на съответния бранш - както от гържавните институции, така и от бизнеса. Целта ни е да открием актуалните тенденции, проблеми и предизвикателства. Ще разкажем и за новостите около компаниите, които работят в сектора.

► "Металургията" е едно от първите приложения. През следващите месеци ще поставим на фокус и други производства, свързани с металургията, като добивната индустрия и строителството. А до края на месеца очаквайте повече по темите "Кино" и "Хранително-вкусова промишленост".

РЪСТЪТ В ИЗНОСА НА МЕТАЛУРГИЯТА ДОСТИГНА 25% ПРЕЗ 2010 Г.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Производството на меден прокат се е увеличило с над 50%, а на стомана с 4%

Металургичната индустрия е навсякъде - в медните чипове и елементи на компютъра и фотоапарата, в стола, дограмата на прозореца и дори в жилищните сгради. Светът вече не може без нея, а хубавото е, че България се нарежда в Топ 10 на страните от Европейския съюз по производство на цветни метали и изделия от тях. При черната металургия все още сме под средното ниво след спирането на "Кремиковци", но от бранша се надяват това да се промени в бъдеще.

Металургичната индустрия беше сред първите, които пострадаха от кризата, но и сред първите, които започнаха да се възстановяват от нея. В края на миналата година тя отбеляза средно около 20% ръст на производството след спада от близо 30%. Продуктите все още намират хладен прием на родния пазар и за 2010 г. спадът в продажбите им е с над 30%, но за сметка на това износът успя да се увеличи с 25%, показват последните данни на Българската асоциация на металургичната индустрия (БАМИ).

Како се има предвид, че металургичният сектор

формира около 15-20% от стоковия износ на България, всяко негово намаление или ръст оказва сериозно влияние върху търговския баланс на страната. "От правителството коментираха, че именно експортно ориентираните отрасли ще издържат икономиката. Данните вече го доказват, положителните промени до голяма степен се дължат на металургичната индустрия, така че тя трябва да получи заслужено внимание", коментира Политими Паунова, изпълнителен директор на БАМИ.

Ефектът на кризата и след нея

Заради кризата оловно-цинковото производство спадна с около 10%. Медният прокат се сви наполовина, докато електролитната мед и алуминиевият прокат не бяха засегнати. При черната металургия спадът е с около 30%. "Последните данни показват, че вече има подобрения, но все още производството и продажбите не са се възстановили на нивото от 2008 г.", казва Паунова. Ръстът на металургичната индустрия в края на тази година обаче може да достигне и 20%, прогнозира председателят на асоциацията Антон Петров.

Резултатите на БАМИ за 2010 г. показват, че цветната металургия се възстановява по-бързо и успешно. Подобрението на

производствените резултати в сферата на цветната металургия е най-голямо при медния прокат (54%) и медта (14%), а тези количества са предназначени почти изцяло за износ. За черната металургия промяната не е съществена. При стоманата има увеличение само от близо 4%. Спад има само при валцуваните продукти (напр. арматурно желязо и ламарина) - от около 5.4%, но той не е фатален и е по-скоро свързан с възстановяването на строителния бранш.

Енергийните предизвикателства

Българската металургична индустрия е силно конкурентоспособна на външните пазари и около 90% от продукцията е предназначена за износ. Качеството е едно от най-силните конкурентни предимства, коментират производителите, но най-големият им проблем е, че индустрията е и силно енергоемка - около 20% от индустриалното потребление е свързано със сектора. Черната металургия е зависима от цените на природния газ, а цветната - от тези на електроенергията. След като те непрекъснато се повишават, това означава и по-скъпо производство и крайни продукти. Много често заради цената вносните продукти стават по-предпочитани от българските. В Украйна

или Русия например може да има доста по-евтино производство заради суровинната обезпеченост и по-ниските цени на енергоносителите. "Някои държави може да правят и микс

в цената на енергията, тъй като имат диференцирани цени. В България обаче нямаме нормален пазар, нямаме енергийна борса на електроенергия и газ. Това е едно от нещата, които

трябва да бъдат направени дори и заради европейските изисквания и колкото по-скоро се случи, толкова по-добре", казва Паунова.

► Продължава на стр. 20

ХОФМАН КОНСУЛТ БЪЛГАРИЯ ЕООД

Всичко за леярството под един покрив

тел.: 02/ 9609010 факс: 02/ 9609011

София 1415, Околовръстен път 66

www.hofmannconsult.net
office@hofmannconsult.net

dfp Döertrup Feuerfestprodukte — набивни маси, бетони, огнеупори и изолационни материали за леярството

- Леярски пещи

- Техническа керамика

NOLTINA — леярски поти

Формовъчни, дробометни и пръскоструйни машини

РЪСТЪТ В ИЗНОСА НА...

► Продължение от стр. 19

Цената да си част от ЕС

Продукцията губи конкурентното си ценово предимство и понеже производителите са задължени да ограничават вредните емисии въглероден диоксид и да заплащат за ползването на определен обем квоти. Това обаче не е бариера пред Украйна, Русия, Македония или Турция, които подбиват пазара.

От бранша коментират, че им се налага да инвестират и милиони левове, за да отговорят на европейските изисквания, свързани с внедряването на стандарта Reach. Това са вложения, които конкурентите им от държави извън общността не правят.

Тъмната страна на износа

В сектора има и друго

предизвикателство - фиктивният износ. От бранша разказват, че не са редки случаите, в които, за да се източва ДДС от държавата, фиктивно се изнасят различни металургични изделия, най-често такива, които се използват в строителството. Понякога се внасят и по-евтини продукти, например от Украйна, които впоследствие се продават като български.

"Кремиковци" умря, да живее "Кремиковци"

Възобновяването на домното производство в "Кремиковци" едва ли е възможно, но в бранша не губят надежда, че поне ще се намери купувач. Поне електропещите и непрекъснатата разливка на стомана обаче може да работят. Ако не се намери

купувач, България ще се превърне в нетен вносител на стомана, казват от БАМИ. Още през 2009 г. производството на стомана в "Кремиковци" намалява повече от три пъти на годишна база до 150 хил. т.

В момента заводът не работи и в края на 2010 г. производството на стомана е около 740 хил. т.

Спадът трудно ще може да бъде компенсиран от другото предприятие, което произвежда стомана в страната - "Стомана индъстри". Заради кризата дори и оттам отчитат спад в производството от около 30% в края на 2009 г. Развръзката може да се състои през тази година, а от бранша стискат палци тя да е положителна, тъй като това е важно не само за индустрията, но и за икономиката като цяло.

Дарина Черкезова

Интервю Антон Петров, председател на Българската

Минимум 20 металургични**Либерализацията на енергийния пазар е едно от ключовите предизвикателства пред металургията**

► **Господин Петров, още през есента на 2010 г. металургичната индустрия отчете подобряване на резултатите. Успя ли браншът вече да излезе от кризата?**

- Металургичната индустрия не само в България, а и в световен мащаб беше сред първите, които усетиха кризата. Металургията е база за развитието на останалите индустрии. Нашият сектор е преобладаващо експортноориентиран и възстановяването му е в пряка зависимост от тенденциите на международните пазари. Българската металургична индустрия е силно конкурентна. Само за последните 20 години в нейното модернизирание и технологично развитие са вложени над 20 млрд. лв. Това са инвестиции в устойчивостта и способността на нашите предприятия да се справят с предизвикателствата в икономическата и бизнес среда.

Резултатите в края на 2010 г. определено се подобриха, но не бих искал да бъда прекален оптимист, заявявайки, че кризата вече е преодоляна. Изходът от нея е непрекъснат, сложен и противоречив процес. Необходимо е още време, в което ще можем да направим обективен анализ. Но определено смятам, че 2011 ще бъде по-добра от 2010 г.

► **Каква е прогнозата ви за ръста на металургичната индустрия към края на 2011 г.?**

- Ако за 2010 г. той е към 30%, за 2011 г. очаквам минимум 20% по-високи резултати.

► **Кои ще са основните тенденции в сектора през 2011 г.?**

- Както казах, миналата година в почти всички водещи предприятия от сектора бяха реализирани значителни инвестиционни проекти. И то в условията на тежка икономическа криза. Това е показател не само за тяхната жизнелюбност, но и ясен знак, че фирмите от сектора са сигурни в своите възможности и залагат на конкурентоспособността си. Сред големите инвестиции бяха тези в "Аурубис", "Стомана индъстри",

"КЦМ" в Пловдив, "Алкомет" в Шумен, "Стилмет" и др. Смятам, че тази добра тенденция ще бъде продължена и през 2011 г.

► **В момента се изграждат редица големи инфраструктурни проекти. Използват ли се прогностите от българската металургична индустрия в тях, или по-скоро се разчита на вносите, които понякога са с по-ниска цена?**

- В много от проектите се влагат изчисления от българската металургична промишленост. Естествено, няма производител, който да е еднакво добър в пазарните характеристики и качествата на цялата гама от изделия, които предлага. Затова се правят поръчки към различни компании. Ние самите изнасяме успешно за Европа, което означава, че там пък успяваме да се справим с други наши конкуренти от сектора. И ако трябва да бъда по-конкретен за приложението на нашите продукти, ще си позволя да се аргументирам с един, надявам се, добър пример - магистрала "Люлин" е изградена изцяло с български стоманени пръти.

► **Доколко продуктите на металургичната индустрия в България са конкурентни на местния и на външния пазар?**

- В България се произвеждат продукти с висока добавена стойност, като около 80-90% от тях са предназначени за износ, основно в Централна Европа. На външните пазари те вече са познати и търсени. За да можеш да продаваш в тези страни, това означава, че качеството на продукцията е изключително високо и отговаря на приетите стандарти. Това е и основното ни конкурентно предимство.

На местния пазар също имаме конкуренция, като тя е предимно ценова. Продуктите от Турция и Украйна например може и да са по-евтини, но това е, защото цените на енергията там са много по-ниски. Има и други непазарни фактори, които оказват влияние, например фактът, че там не е толкова затегнато положението за

През миналата година бяха инвестирани общо над 50 млн. EUR в българските компании от международната група Viohalco. И тази година инвестициите ще продължат, като конкретните проекти ще зависят до известна степен и от пазарната ситуация

постепенно намаляване на емисиите въглероден двуокис. Заради необходимостта от закупуване на квоти въглероден двуокис след 2012 г. електроенергията може да се осъществи, а това ще окаже негативен ефект върху всяко енергоемко производство, сред които попада и металургията.

► **Кои са основните проблеми в сектора?**

- Цените на природния газ и електроенергията в страната са голям проблем, тъй като не са никак ниски. През миналата година дори имаше SPOT цени, които бяха по-високи в България, защото пазарът все още не е развит. Либерализацията на енергийния пазар е едно от ключовите предизвикателства пред всички енергоемки производства. Това е нещо, което задължително трябва да се случи, тъй като е свързано с европейски изисквания. Но процесът на либерализация на енергийния пазар в нашата страна решително трябва да се ускори.

► **Фиктивният износ също е един от проблемите в сектора. Имате ли идея как да се справи гържавата с него?**

- Проблемът не е толкова фиктивният износ, колкото кражбата на ДДС. Държавата знае за това и бяха предприети някои мерки, свързани с по-силния контрол на някои стоманени продукти например. Надявам се те да бъдат доведени докрай. Все още има кражби на ДДС, което води до изкривяване на пазара, внос на "странни", некачествени продукти, оцеляване на бюджета

В наследство Европа става все по-зависима от Китай и в металургията

► Българската металургична индустрия не е обезпечена със суровини и металите, които се обработват, са почти изцяло внос от Южна Америка, Африка или Австралия.

► Най-големият собствен добив е на мед, но дори и при него 60-70% от суровината е внос.

► Сравнително добра е

обезпечеността и със скрап.

► Може и да не е било мъдро управленско решение да се изградят заводи за преработка на метали, при положение че те трябва да се внасят, но все пак страната има наследство, което е по-добре да съхрани и развива, коментират експертите от бранша.

► Не само в България, но и в цяла Европа един от най-големите проблеми е суровинната обезпеченост, казват от БАМИ.

Поради тази причина се гържи изключително много и на рециклирането на металите.

► В бранша коментират, че именно поради слабата суровинна обезпеченост Европа може да стане зависима от Китай дори и в сферата на металургията. Страната все още е вносител, но така силно развива металургичната си индустрия, че при липсата на суровини в Европа и затварянето на предприятията, нищо чудно да станем свидетели и на такъв сценарий.

Коментар

Вече се работи с пулт, а не с кирка и лопата

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Политими Паунова, изпълнителен директор на Българската асоциация на металургичната индустрия

Металургията е и "най-европейската" индустрия, тъй като по нива на производителност е най-близка до европейските показатели в сравнение с всички останали отрасли

Българската металургия е може би един от малкото сектори, който бързо се адаптира към пазарната икономика. Той имаше шанс след приватизацията да попадне на сериозни инвеститори, които извършиха мащабно реструктуриране и инвестиции. За последните десетина години, след приватизирането на компаниите в сектора, в него са инвестирани над 3 млрд. лв. Вложенията не са в сгради или земя, а само в

технологии и съоръжения. Медното производство и преработката на мед вече нямат нищо общо с периода преди приватизацията. Мощностите са почти изцяло нови.

Това, което имаме като капацитет, сме дължини да го опазваме и развиваме, защото няма заместващи индустрии, които да може да дадат такъв голям дял в БВП. Добавената стойност не е толкова малка,

колкото се говори, защото все повече се произвеждат фини прокати, които са със стойност доста по-голяма от тази на суровините. В индустрията непрекъснато се внедряват високотехнологични процеси. Вече се работи с пулт, а не с кирка и лопата. Металургията е и "най-европейската" индустрия, тъй като по нива на производителност е най-близка до европейските показатели в сравнение с всички останали отрасли.

асоциация на металургичната индустрия и представител на Viohalco за България

% ръст ще отбележи ата индустрия през 2011 г.

и индустрията като цяло.

Засега добре си сътрудничим с държавните органи, например по въпросите с фиктивния внос на алуминиевите профили, стоманобетонното желязо и др.

► **Едно от големите преживявания през 2011 г. ще бъде продажбата на "Кремиковци". Смятате ли, че заводът най-накрая ще намери купувач?**

- Мисля, че "Кремиковци" няма да може да бъде продаден като едно цяло, а на части - това би било възможно. Доменните пещи са изцяло изгубени, но част от производството може да бъде запазено и да намери стопанин. Всяко предприятие в сектора би могло да прояви интерес към "Кремиковци". Като реструктурирано производство, с технология, съответстваща на европейските екологични стандарти, той е интересен. Има пазар за продуктите му, но разбира се, трябва да се реструктурира и да се промени.

► **Какъв ще е ефектът за пазара, ако заводът не се продаде, ако се продаде изцяло или на части?**

- Гамата от продукти на "Кремиковци" не се произвежда от нито едно друго предприятие в страната. Това означава, че когато заводът не работи, няма да има и износ, т. е. нарушава се и външнотърговският баланс на страната. Сега не само не се изнася, но и се налага да се внасят стоманени продукти за вътрешно потребление.

Докато "Кремиковци" работеше, в България се падаха средно на човек по 250 кг стоманени продукти при средно за Европа 500 кг на човек. Виждате колко повече металургия има в другите, развитите страни, отколкото в България.

Ако "Кремиковци" намери купувач и коректен инвеститор, от това ще има полза както за икономиката на страната, така и за заетостта на населението в региона.

► **Viohalco проявява ли интерес?**

- Към момента не проявяваме интерес, но не поради това, че "Кремиковци" е с някакви проблеми или не ни харесва. Просто е извън инвестиционната ни програма.

► **Какви инвестиции бяха направени в българските компании от международната група Viohalco през 2010 г.? Какви са инвестиционните планове за 2011 г.?**

- В "Стомана индъстри"

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Визитка Кой е Антон Петров

► Антон Петров е председател на Българската асоциация на металургичната индустрия, изпълнителен директор на "ТеПро Метал" ЕАД и е представител за България на мултинационалната индустриална група Viohalco, специализирана в областта на производството на черни и цветни метали.

► Чрез своите холдинги Sidenor, Etem, Halcor и др. групата е собственик на 16 фирми в България, по-известните от които са "Стомана индъстри" в Перник (производство и търговия със стоманени продукти) и софийските "Стилмет" (производство и търговия с алуминиеви профили), "София мед" (производство и търговия на изделия от мед и месинг).

► Около 90% от производството на предприятията е за експорт.

► Вложените инвестиции в българските фирми до момента надвишават общо 150 млн. EUR.

► Общият брой на персонала е около 2500 души.

например беше пусната още една електропещ, което доведе до удвояване на капацитета на завода за сурова стомана. Това означава, че ще трябва да се удвоят и всички останали производства, за да се използва тази стомана. За "Стилмет" също предстои сериозно развитие. През февруари ще бъде пусната в експлоатация четвърта производствена линия, която ще увеличи производствения капацитет с 30%. Това е много сериозна крачка за компанията и въобще за мащабите на алуминиевата индустрия в България. Предстои в "София мед" да бъде пусната и нова производствена линия за цинкови детайли и листа. Става дума за високотехнологични продукти, които досега не са били произведени в България.

През миналата година бяха инвестирани общо над 50 млн. EUR в българските предприятия. И тази година инвестициите ще продължат, като конкретните проекти ще зависят до известна степен и от пазарната ситуация.

Дарина Черкезова

Изкуството
да създаваш
възможности.

ЛЕЯРСКИ, ВАЛЦОВАНИ
И ПРЕСОВАНИ ПРОДУКТИ

ALCOMET

II Индустриална Зона, Шумен 9700
Тел.: (054) 858 601, Факс: (054) 858 688
e-mail: office@alcomet.eu, www.alcomet.eu

КЦМ започва най-голямото обновление в историята си

Комбинатът получи заем в размер на 95 млн. EUR и ще използва парите за подобряване на ефективността на производството си

Най-големият производител на цветни метали не само в България, но и в цяла Югоизточна Европа - Комбинатът за цветни метали край Пловдив (КЦМ) получи заем от 95 млн. EUR и ще използва парите за внедряване на нови производ-

ствени технологии. Целта е в пещите за олово и цинк да може да се преработват вторични суровини редом със стандартния руден концентрат. Супертехнологиите, за които екипът на "КЦМ Груп" се готви от 2008 и ще усвои напълно през 2013 г., дават хоризонт за работа от близо половин век. Това ще бъде и най-голямото обновяване на компанията към момента.

Конкурентни предимства

"След завършване на проекта ще имаме няколко

конкурентни предимства. Най-важното сред тях е по-голямата ефективност при производството на олово и цинк", казва инж. Румен Цонев, главен директор по корпоративно развитие в "КЦМ 2000" АД. Производството ще стане по-ефективно и заради възможността да се преработват вторични суровини, които са и по-евтини. Очаква се производителността да се увеличи, а разходите за енергия да се свият с 20%. "Като добавим и екологичните предимства от рециклирането на металите - очевидно новият проект си заслужава парите", коментира Цонев.

Темпове на работа

През 2011 г. КЦМ ще усвои около 25% от кредита, през 2012 г. - още 50%, и през 2013 г. - оставащите 25%. През тези три години мощностите в КЦМ няма да спират. От компанията обясняват, че имат опит от пускането на цеха за "пържене" на цинковия концентрат, който е бил финансиран от японски

▶ Докато трае обновяването на КЦМ, комбинатът няма да спира работа

правителствен фонд. "Обновяване без спиране е задължителен подход при сравнително малките компании като нашата. Големите корпорации мимат възможност да си позволят да спрат за 2-3 години едно

предприятие, за да го обновят, но през това време останалите им мощности са по-натоварени. Ние нямаме такава възможност и ще работим задължително с максималната си мощност през този период",

категоричен е инж. Цонев. В случая се цели и с изпреварващото приключване на част от проекта за производството на цинк да се получи нов доход от него още през 2012 г.

Михаил Ванчев

Визитка

КЦМ отчита 10 млн. лв. печалба за 2010 г.

▶ "КЦМ Груп" обхваща 11 предприятия, свързани с производството на цветни метали. През 2010 г. в комбината са произведени около 65 хил. т олово и около 74 хил. т цинк в различни форми.

▶ Общата стойност на произведената продукция и услуги е около 540 млн. лв., а нетната печалба е около 10 млн. лв.

▶ "Годината беше много трудна, но и много успешна за нас. Смятам, че бизнесът ни отново поема нагоре, макар да не сме покрили напълно загубите от 2008 г.", казва инж. Никола Добрев, главен изпълнителен директор на КЦМ.

"Хелиос металург" очаква търсенето да остане стабилно

Пловдивската компания планира инвестиции в нов леярнен завод, който да заработи през 2012 г.

Потреблението на черни метали през 2011 г. ще бъде стабилно и балансирано, прогнозира собственикът на пловдивската компания "Хелиос металург" Васил Василев. Стартираме с високи цени, които обаче не са предизвикани от промяна в структурата на пазара или в по-голямо натурално търсене, обяснява той. Според Василев предлагането се е свило заради някои обективни причини, а и ресурсите, с които се добива стоманата, са поскъпнали. Най-големите притеснения за бизнеса с метали е свързан с протекционизма и забраните за търговия със скрап в Русия, Украйна, Турция, което също тласка цените нагоре.

Нови мощности и машини

"Хелиос металург" е един от най-младите заводи за производство на арматурна стомана у нас, който беше ударен от кризата почти на старта. Компанията обаче успя да оцелее и вече планира ресурси за следващата си инвестиционна крачка - нов леярнен завод, който да заработи през 2012 г. Сега е време за инвестиции, тъй като

цените са изгодни, смята Василев. Предприятието вече е започнало преговори с банки и лизингови компании, за да внесе модерни металургични машини. Според Василев 2010 г. е била добра за неговото предприятие. Макар и малка, печалбата за миналата година осмисля работата ни и ни дава кураж, обяснява той.

Подбор на клиенти

"Ще продължим да подбирате клиентите си в зависимост от техните възможности да си платят. Времето на "раздаването" премина, няма кой да даде метал само с едното обещание за бъдещи плащания", обяснява Василев. Имаме обещание на ухото от фалиралите предприятия и разходите по съдилища заради междуфирмена задълженост. Просто дойдохме по здравословни времена, каза още той.

Ръст чрез инвестиции

Плюсовете на стабилността в потреблението и дори лекото му нарастване през 2011 г. ще дойдат от инвестициите в инфраструктура, подкрепяни от държавата, каза Василев. През изминалите две години "Хелиос металург" е реструктурирала така производството си, че себестойността на предлаганите арматурни стомани да се вмести в

пазарните рамки. Компанията работи само на една смяна, и то през нощта, за да пести разходи за електричество. Въпреки това успява да произвежда и плазира 4000 т продукция месечно, или около 50 000 т годишно. През 2011 г. управителят на компанията не очаква толкова силен ръст на потреблението, което да доведе до връщане към двуенен или трисменен режим на работа.

Михаил Ванчев

Визитка "Хелиос металург"

▶ "Хелиос металург" ООД е продължител на дейността на СД "Хелиос" в областта на производството и търговията с черни метали, което през 2006 г. се реструктурира в две самостоятелни дружества.

▶ През януари 2007 г. компанията откри в Пловдив модерен завод за производство на арматурна стомана.

▶ Това е първото в страната металургично предприятие, изградено изцяло с частни капитални, и четвърто по големина в България след стоманния комбинат "Кремиковци", "Стомана" в Перник и "Промет", Дебелт.

Цените на черните метали затрудниха инвеститорите

Откакто започнаха наводненията в Австралия, световните пазари реагираха с повишаване на цените на черните метали с около 20%. А когато цените растат, ние, търговците, сме предпазливо доволни. От средата на декември досега цената на едро от завода нарасна от 900 лв./т на 1100 лв./т, но се стараям леко да намалим ценовия удар със своите резерви от метали на склад. Тези цени поставят в тежко положение някои инвеститори, които тър-

Кирил Василев, собственик на "Хелиос метал център"

наха с "големи кошници" да строят магистрали и изпилиха цените до стотинка. Призивът на премиера към тях "давайте ниски цени" беше разбираем, но в иконо-

миката винаги трябва да имаш едно наум и да слагаш поне малък ценови буфер. Сега искат от търговците да получат метал и горива по цена, offerирана преди две години. Нещо, което не виждам как ще стане.

Сред големите предизвикателства

на 2011 г. е междуфирмената задълженост. Но пък мисля, че хората малко ще отвържат кесиите, банките ще бъдат малко по-храбри и работата ще се увеличи.

Най-конкурентният завод за поцинковане стартира през май

Най-важното за "Юпитер холдинг" през 2010 и 2011 г. е изграждането на новия завод за горещо поцинковане край Пловдив, което трябва да стартира в началото на май. Инвестицията е на стойност 20 млн. лв. и с нея холдингът придобива конкурентни предимства, ограничавани на Балканите само от две подобни предприятия в Турция и Сърбия.

Изтеглихме банков заем и ползваме лизингова схема за основните машини в новия завод, като е договорен и шестмесечен гратисен

Николай Иванов, обственик на "Юпитер холдинг" АД

период след старта на предприятието. Ние и досега имаме мощности за горещо поцинковане, но те обработват детайли с дължина до 13 м и през 2010 г. сме обработили 5000 т детайли

за пътната и енергийната инфраструктура. В новия завод дължината на обработваните детайли е до 7 м. Спестяват се операции и освен по-ефективно и качествено, поцинковането в новия завод ще бъде и по-евтино. Годишният капацитет ще бъде около 60 хил. т поцинковани детайли. Поехме риска да инвестираме в трудно време, но това си има и предимства - по-ниски цени на изграждане на новата мощност и готовност за следващия икономически цикъл на подем.

През 2010 г. металите бяха сред най-доходните инвестиции

Ръстът в цената на индустриалните метали е един от най-сигурните индикатори за подобряването на глобалната икономика

Изминалата 2010 г. несъмнено ще бъде запомнена като годината на металите. В рамките на 12 месеца огромният инвеститорски интерес ги превърна в една от най-доходните инвестиции, изпреварвайки дори капиталовите пазари. Дълговата криза в Европа, ограниченият икономически растеж на САЩ и огромното търсене от страна на Китай принудиха много инвеститори да прибягнат до по-нискорисковите активи, каквито са металите.

Благородниците сред металите

Сред тях с най-голяма доходност бяха благородните метали, които постигнаха впечатляващи резултати. Така например паладият в началото на 2010 г. се търгуваше за 400 USD/тр.у., докато в края на същата година цената му достигна безпрецедентните 801.75 USD/тр.у., или ръст от над 100%. Когато се говори за доходносна инвестиция, не можем да пропуснем, разбира се, и златото, което поскъпна с 30% през миналата година, с което регистрира десета поредна година на ръст. Среброто също се превърна в една от най-търсените инвестиции. Неговото поскъпване достигна 83%, а за мнозина анализатори на пазара рекордната стойност от 50 USD/т, постигната през 1980 г., ще бъде достигната още през тази година. Възстановяването на глобалната икономика превърна сребристия метал в търсена стока както с инвестиционна цел, така и от промишлеността. Освен в бижутерийната индустрия среброто намира широко приложение при производството на батерии, полупроводникови елементи и слънчеви панели.

100

► процента се повиши цената на паладия през миналата година, достигайки 801 USD/тр.у.

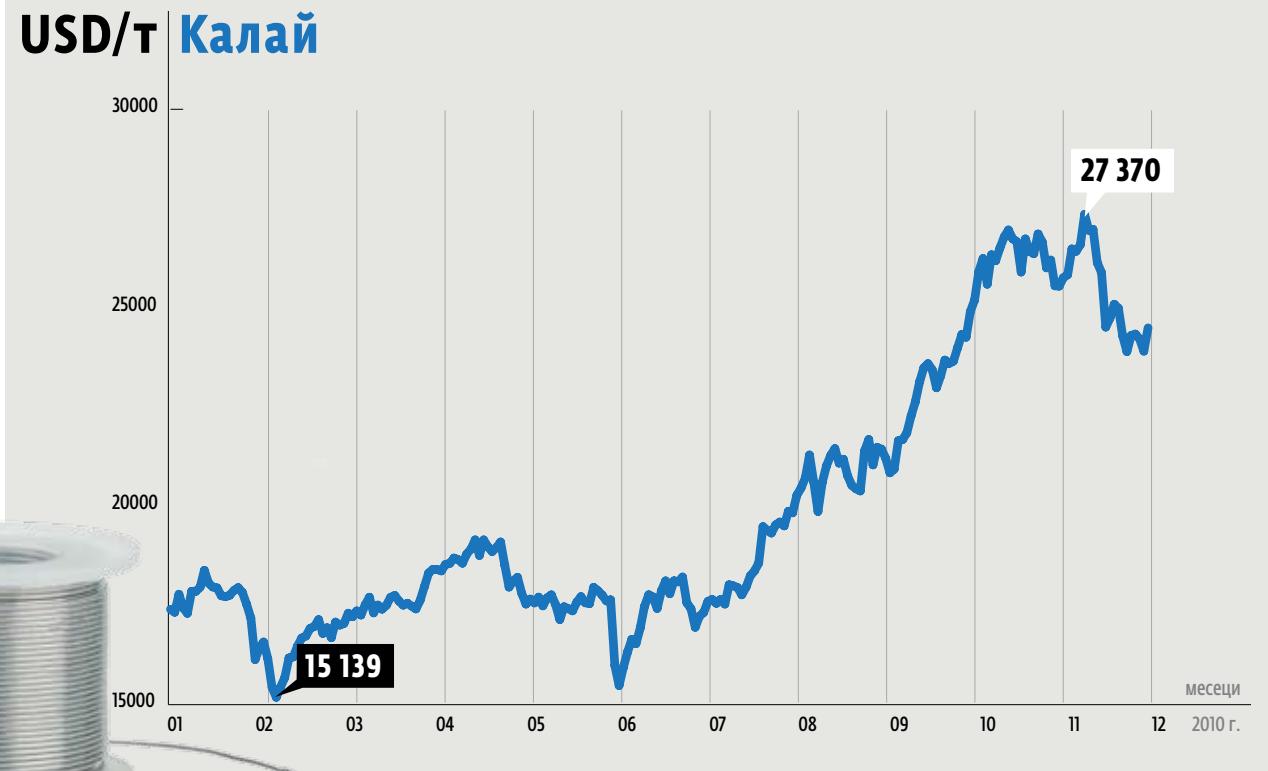
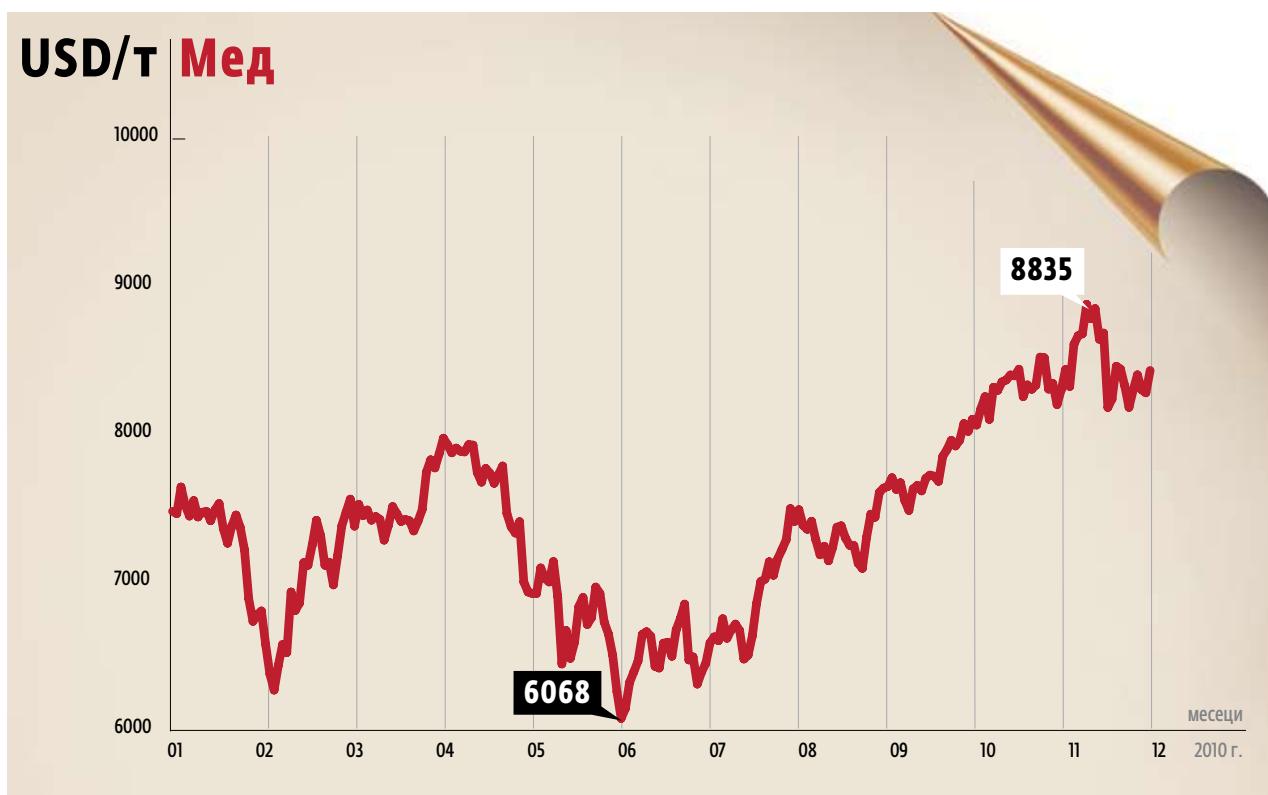
32

► процента гостигна доходността на мекта през 2010 г.

Мекта и китайският пазар

Когато говорим обаче за реален индикатор за икономически подем, трябва да се вгледаме по-внимателно в индустриалните метали. Доходността, която те донесоха на инвеститорите през 2010 г., беше достатъчно впечатляваща. За една година цената на мекта например регистрира ръст от 31.44% и от 7466 USD/т в началото на 2010 г. нейната стойност достигна 9646 USD/т в края на същата година. Най-голямото търсене на метала, разбира се, дойде от Китай, където мерките на правителството за стимулиране на икономиката доведоха до икономически ръст от 11.5% през първото тримесечие на 2010 г.

Същата година ръстът при потреблението на мед в Китай достигна 13% - стойност, невиджана от 2008 г. Решението на китайското правителство да отпусне милиарди долари под формата на заеми доведе до бум при строителството, където медта намира най-голямо приложение. През 2011 г. анализаторите на JPMorgan Securities Ltd. виждат забавяне на потреблението заради мерките на китайското правителство да ограничи инфлацията. Независимо от това обаче тяхното мнение е, че азиатската държава ще продължи да внася суровина, което ще доведе до ръст в потреблението от 7% до 7.88 млн. т през 2011 г. По данни на Световната банка икономическият ръст на Китай ще се забави до 8.7% през тази година, след като в края на 2010 г. той беше 10%.

Сред мерките за овладяване на инфлацията китайското правителство предвижда увеличаване на капиталовата адекватност на банките, което ще доведе до допълнително свиване на кредитирането.

Независимо от двойно по-малкото потребление обаче цена от порядъка на 10 000 USD/т не е далеч, смятат анализатори. От Standard Bank Plc. обявиха, че средната цена на медта през 2011 г. ще бъде 9200 USD/т, или с 22% над нивото от 2010 г. От финансовата институция са изчислили, че през 2012 г. средното ниво, на което ще се търгува металът, ще бъде 10 000 USD/т.

Бронз за калая

Огромното търсене на суровини от страна на Китай се отрази благоприятно и върху цената на калая. Металът,

използван за запояване на печатни платки и опаковане на хранителни продукти, е сред най-добре представените се метали през 2010 г. Доходността му през тази година скочи до 60%, което го нарежда на трето място по този показател сред всички активи. За рекордното поскъпване до 27 000 USD/т в края на миналата година освен търсенето имаше и други фактори.

Пазарът на калай е най-малкият на Лондонската метална борса (LME). Той се отличава с изключително големи ценови колебания, свързани със слабата му ликвидност. В момента от 50 до 80% от калая, търгуван на борсата в Лондон, се държи от един пазарен участник, което позволява сериозни спекулации с цената.

Според Леон Уестгейт, анализатор в Standard Bank,

производството на калай продължава да е ограничено, а основната причина за това са недостатъчните инвестиции от страна на добивните компании в увеличаването на капацитета на находищата.

Допълнителен проблем с доставките през 2010 г. създадоха и неблагоприятните климатични условия в Индонезия, най-големия износител на калай в света. Според официални данни проливните дъждове, които залиха страната, са намалили продукцията с близо 20% спрямо 2009 г.

Изключението от тенденцията

С изключение на цинка всички останали промишлени метали също завършиха годината с повишение в цената си. Така например никелът, който се използва

като легиращ елемент за подобряване на качеството на стоманата, е поскъпнал с 36.08% в рамките на миналата година до 24 708 USD/т. Поскъпването на метала продължи и в първите седмици на новата година, достигайки 25 850 USD/т. Оловото регистрира по-скромнен годишен ръст от порядъка на 11.62% и завърши годината при цена от 2563 USD/т.

В началото на 2011 г. едно е сигурно - ръстът в цените не само на благородните, но и на индустриалните метали през изминалата 2010 г. е един от най-сигурните индикатори за подобряването на глобалната икономика. И нищо чудно през следващите 12 месеца да станем свидетели на нови рекорди в цените, но и в търговията с метали.

Георги Георгиев

Космически планове

2011

От частни космически полети до мисии на NASA до Луната, Марс и отвъд следващата космическа година се очертава заета

2011-а се очертава като годината на космическия туризъм, съобщи www.space.com. През октомври 2010-а частният кораб SpaceShipTwo се отдели от кораба майка за пръв път и се отдалечи от Земята на 13 700 м, като кацна безаварийно на космодрома в летището Мохаве в Ню Мексико, САЩ.

Компанията Virgin Galactic предвижда SpaceShipTwo да предлага двучасови полети до ръба на открития Космос за групи до шест пасажери. Туристите ще могат да изпитат няколко минути безтегловност. Според компанията вече над 370 астронавти ентузиаста са превели депозита за билета, чиято цена е 200 хил. USD.

Разходки на Марс

Докато единият от марсоходите лежи затънал в пясъка на съседната планета, неговият близък е готов за разходки. Марс се изследва активно вече седем години - откакто машинките кацнаха за първи път през 2004 г. През април 2009-а обаче роувърът Spirit заседна в пя-

научна лаборатория на стойност 2.3 млрд. USD. Новият марсоход на име Curiosity е два пъти по-дълъг и четири пъти по-тежък от предшествениците си Spirit и Opportunity или горе-долу с големината на Mini Cooper. Оборудван е с лазер за разпрашаване на камъни. Целта на мисията е да установи дали Марс някога е била подходяща за развитие на микробен живот.

Покоряване на комета

Още през пролетта се очаква NASA да изследва две познати космически тела - едно малко и едно голямо. На деня на Св. Валентин мисията Stardust-NEXT трябва да се доближи на 200 км от кометата Tempel 1. През 2005 г. совалката Deep Impact спусна контактна сонда на Tempel 1 с размерите на перална машина, която направи кратер, широк 100 метра и дълбок 30. „Сондата напълно се е изпарила“, коментира Рик Грамиер, организатор на мисията. Целта на сблъсъка беше изследването на чист ма-

ска и беше замразен. Междувременно близкият му Opportunity продължава да изследва кратера Endeavor, който с диаметър си от 22 км е с размерите на голям град. Целта на марсохода е да изследва ръба на кратера, където е забелязана така наречената марсианска глина. Тя предполага наличието на вода на Червената планета.

След като NASA откри вода на северния полюс на Марс, тази година космическата агенция възнамерява да изстреля Марсианската

териал от вътрешността на кометата.

Stardust-NEXT ще направи снимки с висока резолюция на повърхността на Tempel 1, включително на кратера. Снимките ще помогнат да се определи съставът на кометата.

Месец по-късно NASA ще пусне кораба Messenger в орбита около Меркурий, най-близката до Слънцето планета. Messenger вече я обиколи три пъти и изпрати първите снимки на повърхността от 70-те

години насам. Като навлезе в орбита, космическият апарат ще изследва повърхността на Меркурий за вулканични процеси.

50 години от началото

На 12 април 2011 г. ще отпразнуваме 50 години на човечеството в Космоса, т.е. откакто 27-годишният тогава Юрий Гагарин стана първият човек, излетял в космическото пространство и обиколил Земята за 108 минути във "Восток 1".

Космическото състезание започна 23 дни след историческия полет на Гагарин, когато САЩ изстреляха в орбита своя астронавт - 38-годишния Алън Шепърд - в капсулата Freedom 7. От този момент човешкото присъствие там, горе, не спира да се умножава, а Международната космическа станция има постоянни обитатели от 10 години.

Завършване на космическата станция

Тази година NASA планира

да завърши конструкцията на Международната космическа станция. През февруари совалката Discovery ще пренесе хуманоиден робот на име Robonaut 2 и ще добави резервно складово помещение към станцията. През април Endeavor ще пренесе астрофизическо оборудване за 1.5 млрд. USD, включително и алфамангнетичния спектрометър, който ще търси признаци за антиматерия, тъмна материя и космически лъчи отвъд Млечния път.

Мисиите ще завършат десетгодишната конструкция на станцията, чиято стойност надхвърля 100 млрд. USD.

Среща с астероид

NASA се готви за среща с астероида Веста през август 2011. Миналата година телескопът „Хъбъл“ направи нови снимки на дългия 530 км астероид, който се намира в главния астероиден пояс между Марс и Юпитер. Снимките бяха част от подготовката за пристигането

на автоматичната междупланетна станция Dawn на Веста.

Изстреляна през 2007 г., Dawn има за цел да измине 4 828 032 000 км, за да изследва астероидите Веста и Церера, които са сред най-големите познати астероиди в Слънчевата система. Мисията на Dawn е да разбере по-добре формирането на нашата система. Учените се интересуват силно от астероидите, защото те са остатъчен материал от планети и може да дадат сведения за предишното състояние на системата.

Dawn има инструменти, с които ще изследва формата, топографията, тектонната история и минералния състав на двата астероида. Очаква се също да измери масите им и гравитационните им полета. През февруари 2009 г. Dawn постави рекорд по набиране на скорост. Йонните двигатели на сондата увеличиха скоростта й почти с 1/3 до 15 км/сек.

Похог към Юпитер

Първото кацане на Юпитер беше осъществено от пробата Galileo през 2003 г. Тази година е време за второ посещение на газовия гигант, което ще се извърши от космическия апарат Juno. Той трябва да излети през август и да достигне Юпитер през 2016 г., където ще навлезе в силно елиптична орбита и ще изследва дълбинната структура, атмосферата и магнитното поле на планетата.

Мисията трябва да установи дали Юпитер има твърдо ядро, да създаде карта на интензивното му магнитно поле, да изследва количеството вода и амоняк в дълбоката му атмосфера и да наблюдава планетните северни сияния.

Завръщане на Луната

Фокус на изследванията на NASA за 2011 г. са мистериите около лунния прах и лунната активност, след като две нови космически проби се готвят да полетят на борда на ракетата Delta 2 през септември. Заедно с тях ще бъдат струващата 80 млн. USD проба LADEE и космическият кораб за 375 млн. USD GRAIL.

LADEE орбитър ще изследва лунната атмосфера и прилепащ прах. Партньорската мисия GRAIL съдържа двойка космически кораби, които ще са в орбита заедно, за да изготвят детайлна карта на лунната гравитация, което ще даде на учените по-добра представа за нейната подповърхностна структура и вътрешна история.

Теогора Мусева

► Тази година се завършва конструкцията на Международната космическа станция